Løg-Þingis
Bookin,

Innehaldande þad, sem giørdiz og fram̃foor fyrer Løg-þingis-Rettinum
Anno 1776.

Prentud ad Hrappsey,
í því nýa koníngl. privilegerada bókþryckerie 1776,
af Eyrike Gudmundssyne Hoff.

Num. I.

Anno 1776. Þann 8da Julii vid Øxará var af Hr. Løgmannenum Sveine Sølvasyne sett eitt almennelegt Løgþing, og til Løgþinges Rettarens Þienustu nefnder efterskrifader Løgrettumenn, nefnelega:

Ur Arness Þinge.

Gudmundur Haflida son, Asgeir Jons son, Eirikur Solmunds son, Jon Halldors son, og Beinteinn Ingemunds son.

Ur Kialarness Þinge.

Jon Þorleifs son, Jon Þorgeirs son, Arne Jons son, Jon Stephans son og Runolfur Sigurdsson.

Num. II.

Var epterspurt hvørt nockrer Málspartar væru til Løgþingesens komner og þottust Menn ei vita nockuru annann enn fyrrum Løgsagnarann Arngrim Jons son.

Num. III.

Þann 9da Jú'ii settest Hr. Løgmadurenn Biørn Marcusson i Løgrettu og epterspurde, hvørt nockrer Málspartar úr Sunnann og Austann Løgdæmenu væru til Stadar og framgaf sig eingenn.

Num. IV.

Þann 12ta Júlii mættu báder Løgmennener i Løgrettu og epterspurdu hvørier Málspartar sig villdu innfinna. Kom so fyrer Rettenn Mr. Arngrimur Jons son, sem kvedst mæta her epter Løgþinges-Rettar Stefnu af 10da Martii 1775

og Foreleggelse á næstlidnu Logþinge under Num. 21. næstl. Ars Logþingesbókar af dato 18da Júlii 1775. Uppástendur hann nú ad meiga friast fyrer Sýslumannsens Halldórs Jacobssonar tiltale, og ad hann so sem undeblivande mætte verda ansiedur til ad betala tilstrækkelig Kost og Tæring. Her uppá lofar Hr. Logmadurenn Slutningu ad morgne komande. Fleire Málsepartar innfundu sig ecke, var þvi frá Rettenum geinged.

Num. V.

Sama e. m. var i Logrettu geinged og upplesnar efterfilgiande Forordningar:

Forordning, angaaende At ingen maa paastaae eller tilegne sig Forkiøbs-Ret til strandet Skib og Gods. Christiansborg Slot den 7de December 1775.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst; Giore alle vitterligt: At Os allerunderdanigst er forebragt, hvorledes adskillige Jordegods-Eyere, som det Allernaadigst er forundt at udøve Forstrands-Rettighed for deres Grund, ere af den Formeening, at

at dem tillige, og i Følge deraf, tilkommer Forkiøbs Rettighed til det strandede Skib, Gods og Vahre, som Eyerne der paa Stedet lade bortselge. Da nu saadan Formeening og Paastand aldeles ingen Grund eller Medhold haver i Vores Lov og Forordninger, som over alt ere favorable for de ulykkelige Soefarende, og directe strider imod Vores Allernaadigste Villie og Hensigt, som gaaer derhen, at slige forulykkede Soefarende i alle Maader skulle hielpes til rette, og, saaviit mueligt, fra videre Tab og Skade frietages; Saa have Vi Allernaadigst funden for got, hermed at anordne og befale: At, ligesom Vi Selv, i Følge den Os tilkommende Forstrands-Rettighed, aldeles ikke tilholde Os nogen saadan Forkiøbs-Rettighed (uanseet samme, ved een eller anden affagt og usvækket Dom, maatte være Os forbeholden) og ikke heller ville tillade, at de, som have Vores Forstrands-Rettighed paa et eller andet Sted i Forpagtning, maa giore nogen saadan Paastand; Saa skal det og i Almindelighed være alle og enhver, som Forstrands-Rettighed for deres Grund Allernaadigst er forundt, aldeles formeent og strengelig forbuden at paastaae eller tilegne sig nogen Slags Forkiøbs-Ret til de strandede og biergede Effecter; Derover de forulykkede Soefarende hermed Allernaadigst tilstaaes frie og uindskrænket Raadighed (dog at dermed forholdes efter Vores Told-Ordonnance og Forordninger om contrebande Vahre,

 med

med videre derhen horende) saa at de efter eget Behag kunde forhandle, sælge og afhænde dem til hvem, de finde for got, og paa den Maade, som de eragte at være meest fordeelagtig, derudi Vore Amtmænd og øvrige Betiente, saavelsom de i Nærværelsen værende Proprietarier og alle andre skulle være dem behielpelige og gaae dem tilhaande; Alt i Følge Loven og Forordningen om strandede Skibe og Gods af 21 Martii 1705, som hermed igientages: Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Biskopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Forordning, under Vort Cancellie-Segl, tilskikket vorder, at de den paa behørige Steder, saavelsom af Prædikestoelene, til alles Efterretning strax lade læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Christiansborg, udi Vores Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn, den 7de December 1775.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

O. Thott.

Luxdorph. P. Aagaard.

Forordning, angaaende Odels-Retten i Norge, og dens nøyere Bestemmelse. Christiansborg Slot, den 14de Januarii 1771.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst. Giore alle vitterligt, at for Os allerunderdanigst er andraget, hvorledes Almuen paa Landet i Vort Rige Norge meget medtages, ved de der saa jevnlig forekommende vidtløftige og heel kostbare Odels-Processer, som ofte bringe begge Parter, saavel den, der vil indløse den Jord, en anden har i Besiddelse, som Eyeren og Besidderen af Jorden, til Bettelstaven, hvilket tildeels skal have sin Grund derudi, at visse Poster i Vores Norske Lov, Odels-Retten angaaende, ikke ere saa noye og tilfulde bestemte, at jo derom kunde være meere end een Meening; Ligeledes skal det ofte indtræffe, at den, som i temmelig lang Tiid har eyet og besiddet en Gaard, og imidlertiid anseelig forbedret den, naar han siden, for en Odelsbaaren, maa vige samme Gaard, kuns nyder saare liden, eller saa got som slet ingen Erstatning

ning for de, paa Gaardens Forbedring, anvendte Bekostninger, hvilket skrækker andre fra, ligeledes at forbedre den Jord og Gaard, de have i Besiddelse og Eye.

Da det nu er Vores allernaadigste Hensigt og Villie, saavel paa den eene Side at handthæve Vore kiere og troe Undersaatter i Vort Rige Norge ved den dem, fra umindelig Tiid af, tilkommende Odels og Aasædes Ret, som og paa den anden Side, saaviit mueligt, at hæve og forebygge de dermed følgende, tildeels unyttige og urimelige Processer, og deraf flydende skadelige Uleyligheder, til Hinder for Land-Væsenets Opkomst og Agerdyrkningens Forbedring.

Saa have Vi allernaadigst fundet for got, angaaende Odels-Retten i Vort Rige Norge, allernaadigst at anordne og befale, som følger:

§. I.

Ligesom Vores Norske Lovs 5te Bogs 5te Capitels 1ste Artikel udtrykkelig fastsætter, at den Jord kaldes Odels-Jord, som haver ligget under et Ættlæg i Tyve Vintre eller længere, og at ingen Lov maa søge samme fra den Ætt, som den i saa lang Hævd haver haft, med videre; saa ville Vi ey alleene allernaadigst, at derved i alle Maader skal have sit Forblivende, og at dette i den

Materie

Materie om Odel skal ansees som en almindelig Regel, uden all Undtagelse: Men Vi ville endog, til Fordeel og desto større Sikkerhed for nu værende Eyere, have forkortet den i Loven fastsatte Tiid af Tyve Aar til Tie Aar, saa at, naar en Person eller Ætt haver i Tie Aar eller længere, som Eyer, besiddet en Jord, da bliver samme hans Odels-Jord, som ingen anden kand søge og indløse fra ham, og det, hvad enten, den som vil indløse Jorden, imidlertiid haver været myndig eller umyndig, nærværende eller fraværende, hvad enten han haver lyst Penge-Mangel eller ey, og hvad enten Jorden er solgt i hans umyndige Aar af hans Forældre eller andre, men Jorden forbliver Eyermanden og hans Afkom til Odel uigienløselig.

§. 2.

Ved Odels-Arvinger eller Odelsbaarne, som Loven om formelder, bør alleene forstaaes de, som, i rette nedstigende Linie, stamme fra den eller dem, som have besiddet Jorden med Odels-Ret, men ingenlunde de, som alleene i den opstigende Linie, eller i Side-Linien ere samme beslægtede.

§. 3.

Dersom Odels-Gods har været ude af et Ættlæg i femten Aar eller længere, uden at nogen af Etten imidlertiid haver indtalt og virkelig indløst det, da bør samme Ætts eller Families Odels

dels og Løsnings-Ret dertil være aldeles tabt og ophævet, og det, hvad enten Godset imidlertiid har i faa eller mange været eyet og besiddet.

§. 4.

Det Norske Lovs 5te Bogs 3die Capitels 14de Artikel fastsetter, at Børn maa løse det Odels-Gods, deres Forældre have solgt, bør, efter Lovens Forskrift, alleene forstaaes om det Gods, Forældrene have solgt udi deres umyndige Aars Tiid, og ikke om det, de have solgt, forend Børnene bleve fødte, ey heller bør det i første Tilfælde strække sig videre, end for saaviit det kand bestaae med den foregaaende 1ste og 3die Art. i denne Vores allernaadigste Forordning, saa at det ikke kand extenderes til det Gods, som enten imidlertiid er bleven en andens Odels-Gods, eller har været ude af Ættlægget i femten Aar og derover.

§. 5.

Derſom den, der vil sælge sin Odels-Jord, paa ordentlig Maade lovbyder samme, i Følge af Norske Lovs 5te Bogs 3die Capitels 1 Artikel, da skulle Odels-Arvingerne eller de Odels-baarne og være forbundne, i Henseende til Indløsning og Penge-Mangels Lysning, med videre, at iagttage det bemelte Norske Lovs 5te Bogs 3die Capitels første og følgende Artikler fastsætte, eller

eller i Mangel deraf, have tabt deres Løsnings Ret.

§. 6.

Dersom den, der vil sælge sin Odels-Jord, efter foregaaende ordentlig og sædvanlig Bekiendtgiørelse, stiller samme til offentlig Auction, og der bortsælger den til den Høystbydende, da behøver han ikke at lovbyde den, og dog skulle Odels-Arvingerne være forbundne at iagttage det, som Loven, i Tilfælde af Lovbydelse, fastsetter, eller i Mangel deraf, have tabt deres Løsnings-Ret.

§. 7.

Naar een vil indløse en Odels-Jord, og der i Skiødet ikke findes nogen vis Summa, som den er solgt for, og som Odels-Arvingerne igien skulle være berettigede til at indløse den for; da skal den Odelsbaarne, som paastaaer Løsning, derfore betale, hvad Jorden er værd paa den Tiid, da den løses, efter 8 uvillige, kyndige og upartiske Laug-Rets Mænds Sigende, som skulle taxere Jorden, ikke efter Landskylden, men efter dens Godhed og Udsæd med Engbond ꝛc. og de dertil værende Fordeele, Beqvemmeligheder og Herligheder, af Byggning, Skov, Fiskerie, med videre.

Formeener nogen af Parterne sig fornærmet ved den saaledes satte Taxt, da tillades det ham, at begiere Omvurdering ved

 dob-

dobbelte Taxations-Mænd, hvilke skulle være pligtige til, strax og ved Forretningen, naar enten af Parterne det paastaaer, med Eed at bekræfte, at deres Forretning er skeet efter beste Skionsomhed, og at de ikke derved have søgt, enten at tiene, eller at skade nogen af Parterne, og skal den, som begierer Taxationen og Mændenes Eed, dertil lovlig varsle Contra-Parten.

Udi denne Tilfælde bliver der ikke Spørsmaal om Gaardens eller Jordens Forbedring, eller Forværrelse, siden den, uden nogen Henseende dertil, taxeres efter den Tilstand, den befindes at være udi, paa den Tiid, da den til Odels-Arvingen skal overleveres, i Forhold af Jordegodsers da værende og giengse Priis i Almindelighed.

§. 8.

Dersom den, der tilforhandler sig en Odels-Jord, agter at forbedre samme, og vil være forvisset om, at erholde Erstatning for saadan Forbedring og de derpaa anvendte Bekostninger, i Fald en Odels-Prætendent siden skulle melde sig, og han skulle blive nød til, for hannem at oplade Jorden, da skal det være ham tilladt, ved uvillige Mænd at tage Syn og Besigtelse over Jorden, med dens Tilliggende, og alt dertilhørende, hvilket Syn og Besigtelse skal eragtes lovlig og staae for fulde, naar han dertil giver samtlige Odelsbaarne bekiendte og ubekiendte, de, som vides, og

de

de som ikke viides, 6 Ugers Kald og Varsel til det Laug-Ting, som Jorden sorterer under.

Kommer der siden en Odelsbaaren, og vil indløse Jorden, da kand Eyeren atter, ved uvillige Mænd, lade taxere Jorden og dens Tilliggende, med dens Forbedring, og de derpaa anvendte Bekostninger, som Løsnings-Manden skal være forbunden til at erstatte.

Dersom den fratrædende Eyere og paa Jorden haver opsat visse Huuse og Bygninger, og de uvillige Taxtions-Mænd skionne samme ved Jorden at være nyttige eller nødvendige, da skal Løsnings-Manden betale dem, efter den Priis, som Taxations-Mændene sette derpaa, og maa ikke henskyde sig til, at han ey behøver dem, og at den fratrædende Eyere kand tage dem bort med sig.

Thi byde Vi og hermed allernaadigst befale Vores Statholder i Vort Rige Norge, samt Grever, Stiftbefalingsmænd, Amtmænd, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder, Sorenskrivere og alle andre, som denne Vores Forordning, under Vort Cancellie-Seigl tilskikket vorder, at de den, paa behørige Steder, til alles Efterretning strax lader læ-

se

se og forkynde; Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn, den 14de Januarii 1771.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

Christian.

Luxdorph. Hielmstierne.

Num. VI.

Þann 13da Júlii settest Hr. Løgmadurenn B. Marcusson i Løgrettu, mætte so Sysslumaduren Jon Arnorsson og framlagde Hr. Stiftamtmannsens Ordre til sin ad agere Þiofnadar Søk Gisla Ejvindssonar. Þar næst producerade hann eina Løgþings-Rettar Stefnu af 12ta hujus under Nafne og Signete Hr. Løgmansens Biørns Marcussonar, hvar med stefnest Sysslumadurenn Steindor Finnsson og hanns 8. Meddomsmenn til ad forsvara geingenn Herads-Dóm ad Húsatoptum þann 30. Maji næstl. yfer þiofnum

Gisla

Gisla Ejvindssyni, sem og so stefnest til ad forsvara sína Þiófnadar Søk, sem Stefnann medfærer upplesenn not. Lit. A. Enn nú framlagde Actor Proces og Dóm i þessare Søk geingenn ad Húsatoptum þann 30. Mali næstl. i hvørs Slutningu Gisle Ejvindsson er fyrer framenn Þiófnad dæmdur til ad betala Igield 54 og eina hálfa ál. og 1 hundr. 55 ál. i Tvigield samt missa sína Húd i Fángelse og erfida 3. Ar i þvi Islendska Tugthúse med vidara sem same Proces og Dómur medfærer upplesen. not. Lit. B. Delinqventen fyrer Rettenum examineradur játar þad allt satt ad vera sem um hanns Þiófnad er i Herads Processen anført. Actor uppástendur ad Delinqventen verde dæmdur til 2ia ára Túgthús Erfides i Staden fyrer þad hann hafe innbrotest i Hús á tveimur Bæum. Enn sá Constituerade Defensor Sýslumadurenn Jon Jonsson uppástendur, ad Dómurenn verde sóleides moderadur ad Delinqventens Þiófnadur verde ansiedur sem ringe tyverie Sýslumadurenn Steindor uppástendur síns og Meddómsmanna Dóms Confirmation. Søgdust so Partarner ei hafa vidara ad framfæra under endelegann Løgþings Dóm.

Num. VII,

Sama dag var epterspurt hvørt fleire Málspartar væru til Stadar og framgaf sig eingenn.

Num. VIII.

Sama e. m. var af Hr. Løgmannenum S. Sølvasyni filgiande Interlocutorium afsagt.

Efterþvi Sysslumadurenn Halldor Jacobsson, sem hafde innstefnt Løgsagnaranum Arngrime Jonssyni til næstl. Ars Løgþinges-Rettar 1775. og sídann epter feingenne Fyrerleggingu til þessa Ars Løgþinges, mæter ecke, nie nockur uppá hanns vegna, þá dæmest, ad hann hafe fráfalled sinne Søk, og Løgsagnarenn Arngrimur Jonsson skule fyrer hanns tiltale fri verda,

verda, enn Sysslumadurenn Jacobsen betale til hanns 4 rdr i Kost og Tæring.

Num. IX.

Þann 15da Júlii s. m. afsagde Hr. Lögmadurenn B. Marcusson eftirfilgiande Dómslútning i þiófnadar Sök Gisla Ejvindssonar.

Sa Herads Domur, sem Sysslumaduren Steindor Finnsson med hanns 8 meddomsmønnum afsagt hefur a Husatopta Manntalsþinge þann næstl. 30. Maii, hvar inne Gisle Ejvindsson fyrer þiofnad a Tolg, Kiøte, Ull og ødrum Femunum a Ossabæ og Borgarkote nottena mille þess 2. og 3. Aprilis, hvar til hann hefur uppstunged Hus og Hirdslur, er dæmdur ad missa sina Hud i Fangelse og erfida 3 Ar i þvi Islendska Tugthuse, er af þessum Løgþinges-Rette aldeiles confirmeradur, hvar epter Sysslumaduren Steindor sier Domenn yfer greindum Delinqvent tilbærelega exeqveradann.

Num. X.

Sama dag settest i Lögrettu Hr. Lögmadurenn S. Sölvason, mætte so Sysslumadurenn Magnús Ketilsson, og framlagde eina Lögþings-Rettar Stefnu af 2. Octobr. 1775. uppá þá sömu Sök, sem á næstl. Lögþinge Sub. Num. 11. kom her fyrer Rettenn, hvör Stefna vidkomendum hefur auglyst vered, sem uppáskrifteunar medfæra; og sier i lage óskar Sýsslumadurenn, ad Hr. Vice-Lögmannsens Jons Olafssonar uppáskrift meige verda adgiætt og i agt tekenn; Stefnann var upplesenn uppáskrifud og Not. Lit. A. Sýsslumadurenn Jon Jonsson mæter uppá Boga Benedixsonar og Steinunar Benedixdótt-

ur

úr vegna epter Hr. Stiftamtmannsens Ordre af 13da hujus sem upplesnar not. Lit. B. Sysslumadurenn Wigfús Skeping mæter vegna Bródur síns Sysslumans David Skewings, sem eckert hafa i mót fyrerkallenu ad excipere. Þar næst framlagde Actor Kóngl. allranádugustu Bevilling af 16da Decembr 1774. áhrærande Jarda Sølu Steinuuar Benedixdóttur til Vice-Løgmannsens og ad hún nl. Steinun skule frá sama brefs Dato állstast fyrer ad vera ómyndug, so sem þad vidar medfærer uppleseд not. Lit. C. Enn nú framlagde hann skickun Sysslumannsens til Þorsteins Gudmundssonar ad vera Fiárhaldsmadur Bródurbarna sinna af dato 2. Június 1769. upplesenn og uppáskrifud not. Lit. D. Vidara framlagde hann Fullmagt til Þorsteins frá Systkynum hanns ad uppátala þessa Søk, upplesenn not. Lit. E. Noch framlagde hann Innlegg af dags Dato hvar, med hann svarar Hr. Vice-Løgmannsens uppáskrist á Stefnuna og uppástendur ad hann hafe teked Gienmæle i Søkenne med vidara sem þad medfærer uppleseð not. Lit. F. Innleggenu filgde bekiendtgiørelse frá Hr. Stiftamtmannenum áhrærande Kóngl. Resolution af 29. Martii sidstl. hvar inne Hauns Majst hefur befalad ad Þorsteini Gudmundssyni skule Løg og Rettur ske so sem rettum Erfingia og Sóknara i þessare Søk, upplesenn not. Lit. G. Enn nú eina Cancellie Resolution af 30. Martii sidstleeden. hvorved Hr. Stiftamtmanden anmoedes at ville foranstalte, at Sagen uden unyttige Udflygter og Ophold saa snart lovlig ske kand, vorder befordret til Doms, upplesenn not. Lit. H. Framlagde so Actor Proces og Dóm i þessare Søk geingenn ad Berúfyrde þann 11ta og 12ta Aprilis 1774. J hvørs Slútningu ad Kaupgiørningur Hr. Vice-Løgmannsens Jons Olafssonar og Madame Steinúnar Benedixdóttur á Jørdenne Galtardalstúngu med filgiande Bænhús Eign, af dato 11ta Novembr. 1773. er dæmdur ad standa vid fulla magt og ad nefnd Jørd tilheire Vice-Løgmannenum Jone Olafssyni sem same Dómur og Proces medfærer upplesenn not. Lit. J. Enn nú eitt Innlegg under Nafne Þorsteins Gudmundssonar af 2. Júlii 1774. hvar med hann demonstrerar Sakarennar áfigkomulag og uppástendur ad Kaupgiørning-

 ning-

ningur Vice-Løgmannsens Jons Olafssonar af 11ta Novembr 1773 vid Steinune Benedixdóttur á Galtardalstúngu dæmest óløglegur, med vídara sem þad med fører uppleſed not. Lit. K. Vídara framlagde hann Þingsvitne af 12ta og 13da Júnii 1775. um Vitsmune Steinunar Benedixdóttur teked af Sýsslumanne Magnúse Ketelssyne, sem þad medfører uppleſed not. Lit. L. Enn nú framlagde Sýsslumadur Ketilsson Innlegg af dato 22. Júnii 1775. sem uppleſed not. Lit. M. Noch annad af 29. Júnii næstl. uppleſed not. Lit. N. Sýsslumadurenn Jon Jonsson uppástendur, ad Kaupgiørningur Steinunnar Benedixdóttur vid Vice-Løgmannenn prœjudicere hana eckert, so sem hún væntanlega hafe láted sig þar til leida af annara fortølum. Sýsslumadurenn Wigfús Skefing framlagde Innlegg under Nafne Sýsslumans David Skefings af dato 12ta Júlii 1775. hvar inne hann uppástendur síns Dóms Confirmation med vídara sem þad medfører uppleſed not. Lit. O.

Num, XI.

Sama e. m. ad Hr. Løgmannenum B. Marcússyni i Løgrettu setstum mætte Sýsslumadurenn Jon Jonsson og framlagde Hr. Stiftamtmannsens Ordre af dags Dato ad agere Hiørts Indridasonar Tugthús-Sok, uppleſnar not. Lit. A. Því næst framlagde hann eina Løgþings-Rettar Stefnu af 13dà hujus under Hende og Signete Hr. Løgmannsens Biørns Marcússonar, hvar med Hiørtur Indridason stefnest, til ad þola Dóm fyrer lete og lausgangerie, einnenn stefnest Sýsslumadurenn Thorsteinn Magnússon ad forsvara geingenn Dóm yfer nefndum Hiørte þann 31. Maii sídstlidna, sem Stefnan vídar medfører uppleſenn not. Lit. B. Vídar framlagde hann Proces og Dóm geingenn ad Kirkiulæk þann 22. Maii næstl. og ad Storolfshvole þann 31. Maii sídstl. af Sýsslumannenum Thorsteine Magnússyni, i hvørs Slútningu Hiørtur Indridason er dæmdur ad erfida sína Lífstíd i Því Islendska Túgthúse med vídara sem nefndur Proces og Dómur medfører uppleſenn not. Lit. C. Enn nú framlagde hann Innlegg under Nafne Sýsslumannsens

Thorst-

Thorsteins Magnússonar, hvar inne hann begerer sins Dóms Confirmation, þad er dat. 6. Július sidstl. uppleseð not. Lit. D. Actor samt Defensor Sysslumadurenn Steindor Finnsson uppástanda ad Herads Dómurenn verde Confirmeradur. Delinqventen fyrer Rettenum examineradur játar þad satt ad vera, sem i Hereds Processen er um hann innfært og qvedst med Herads Dómenn ánægdur vera. Partanner søgdust ei hafa vídara fram ad færa under endelegan Dóm.

Num. XII.

Þann 16da Július affagde Hr. Løgmadur Biørn Marcússon efterfilgiande Dómslútning i Túgthús Søk Hiørts Indridasonar:

Hierads Domur Sysslumannsens Thorsteins Magnussonar affagdur þann 31. Maii næstl. a Storolfshvols Hierads þinge, hvar inne Hiortur Indridason so sem Sannbevisadur landeydare, lausgangare, latur þriotur, Guds og Manna foragtare er dæmdur til erfides i þvi Islendska Tugthuse alla sina lifstid, er af þessum løgþinges Rette stadfestur, byriar þvi Sysslumanne Þorsteine ad sia hann til þess hønum tildæmda fangelses forsvaranlega transporteradann.

Num. XIII.

Sama dag voru upplesnar Kongl. Majsts allranádugustu forordningar:

Placat, anlangende At vedkommende Skifte-Forvaltere aarlig skal aflegge Rigtighed for Justitz-Cassens Indtægter. Christiansborg den 2den Februarii 1775.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst;

Giore alle vitterligt: At eftersom Vi have fornummet, at, omendskiont det ved den under den 30te December 1738 udgangne Placat er anordnet hvorledes de Rettens-Betientere baade udi Danmark og Norge, som ey til rette Tiid indkomme med Rigtighed og Beviis, for hvis Justitz-Cassen ved enhvers Jurisdiction er tilfalden, for saadan deres Forsømmelse skal ansees, nemlig Geistligheden og alle andre Jurisdictioner, saavelsom Magistraterne udi Kiøbstæderne, at betale en Mulct af 2 Rdlr., samt Bye- Birke- og Herreds-Fogderne, saa og Sorenskriverne, 1 Rdlr., for hver Uges Udeblivelse dermed, skal dog, efter de fra Vore Stiftamtmænd og Amtmænd indkomne Besværinger, een og anden, som er berettiget til at holde Skifter, i sær iblandt Proprietairerne, uagtet de dem derom givne Erindringer, efterlade at indsende de anbefalede Attester, som skal følge med Designationerne over hvad Justitz-Cassen tilfalder;

Saa

Saa ville Vi nu Allernaadigst have anordnet og befalet, saasom Vi og hermed anordne og befale, at ikke alleene foranforte Rettens-Betientere og Magistrats-Personer, men end og Skifte-Forvaltere, baade Geistlige og Verdslige, saa og Proprietairer og alle andre, baade udi Danmark og Norge, som enten efter Loven, eller dertil givne Tilladelse, maatte være berettigede til Skifter at forrette, og forbundne til at holde Skifte-Protocoller, skal aarlig, inden den i forbemeldte Placat foreskrevne Tiid, og under den deri fastsatte Mulct, indsende Rigtighed for alt, hvad Justitz-Cassen i nogen Maade maatte være tilfalden, samt, naar ingen Indtægt i samme Tiid er falden, da derom meddeele vedkommende Stiftamtmand eller Amtmand deres Attest, for at indsendes med de anbefalede Designationer;

Hvorefter alle og enhver Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette; Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Biskopper, Amtmænd, Lands-Dommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Placat, under Vort Cancellie-Seigl, tilskikket vorder, at de den paa behorige Steder, til alles Efterretning, strax lade læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Christiansborg, ydi Vores

 Konge-

Kongelige Residentz-Stad Kiöbenhavn, den 2den Februarii 1775.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

O. Thott.

Luxdorph. P. Aagaard.

Forordning, angaaende Danske Speciers Udmyntning og Coursering. Christiansborg Slot, den 2den Januarii, 1776.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst; Giöre alle vitterligt,

tigt, at som Vi have seet Os foranleedigede ved de Misbrug, som med den ringere Courant-Mynt kunde være foregaaet, at drage den for store Mængde af deslige Mynt udaf Circulation ved de derom ergangne Anordninger af 1ste May og 13de Julii afvigte Aar; saa have Vi ogsaa allernaadigst været betænkte paa at forsyne Vore kiere og troe Undersaattere med saadan Mynt, der ikke kunde være nogen Ulejlighed underkastet, men endog til alle Tider have en sikker og uforanderlig Værd i Udtællinger til Fremmede, samt ved de nærmere giørende Anordninger være frie for al svigagtig Omgang med Kippen og Vippen.

Til den Ende ville Vi ved Vore Mynter lade udpræge Species, hvormed ogsaa er giort Begyndelse, som have den Fordeel for Undersaatterne, at de i denne Mynt bestandig eye en uforanderlig Sum af Hamborger-Banco Penge i Udtællinger til Fremmede, og af Courant i Betalinger til deres Medborgere.

I hvilken sidste Henseende Vi herved allernaadigst anordne og befale, at en Dansk Species Rigsdaler til alle Tider, saavel i Skatters og Contributioners Erleggelse til Vore Casser, som og udi Handel og Vandel mellem Vore Undersaattere, samt udi Banquen, skal gielde, modtages og udgives for 1 Rdlr. 22 ß. Dansk Courant.

Hvorefter

Hvorefter da og alle de Afgifter, som forhen ere paabudne i Species, udi Vore Riger og Lande, herefter og fra denne Forordnings Publication af, enten skal erlegges in natura udi danske Species eller i Courant beregnes efter ovenforordnede Værd af Species, saaledes at for Een Rigsdaler Species, som in natura var at betale, maa erlegges 1 Rdlr. 22 ß. dansk Courant.

For at forhindre de Misbrug, som af vindesyge Personer ofte begaaes med fuldvægtige Mynters Udveyning, samt Formindskelse i deres Gehalt ved utilladelig Klippen, have Vi allernaadigst anordnet, at ved Vore Casser ingen andre end fuldvægtige danske Species skal modtages eller udgives, hvorfor alle Species saavel ved Indtægt som Udgift af Vore Casser med behørigen dertil indrettede Vægter blive opveyede. Og paa det at Vore kiere og troe Undersaattere med lige Forsigtighed kan afværge alt Tab paa de udi Species modtagende Summer, lade Vi saadan Foranstaltning foye, at enhver Particulier paa Justeer-Kammeret i Vores Residence-Stad Kiøbenhavn, samt hos Magistrater og Byefogder i samtlige andre Stæder i Vore Riger og Lande, for en fastsat Priis, skal kunde faae tilkiøbs deslige accurate og stemplede Vægter, hvormed danske Species, fra en ½ og en heel Species, indtil 500 Stkr. paa engang

kan

kan veyes, efter den hostrykte Tarif over denne Mynts Vægt i forskiellige Summer.

For end videre at lette og befordre den Fordeel, som Vore Undersaatter med denne Mynt i Handelen kunde finde, skal det være alle og enhver tilladt, paa Vore Mynter udi Kiøbenhavn og Altona, af dertil selv leverede Sølv at lade udpræge danske Species, mod Mynt-Løns Erleggelse af 2 ß. for hvert Stykke heele Species som de lade slaae, og 2½ ß. for tvende Stykker halve Species; Da Vi allernaadigst ville gandske eftergive den Os tilkommende Slag-Skat.

Ydermeere ville Vi paa bemeldte Vore Mynter stedse have et Forraad af prægede danske Species staaende, hvoraf enhver, mod indleverende Sølv og Mynte-Lønnens Betaling, strax skal erholde Species uddexlet, 9¼ Stykker for Marken fiin efter Digelprøve.

Hvorefter alle og enhver Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette og forholde. Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Biskopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Forordning, under

Vores Finance-Collegii-Segl tilskikket vorder, at de den paa behorige Steder, til alles Efterretning, strax lade læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Christiansborg, udi Vores Kongelige Residentz-Stad Kiobenhavn, den 2den Januarii, 1776.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

Juel. Moltke.

Hellfriedt.

Species	veyer netto				Kongelig Dansk Mynte=Vægt.				
Stk.					Mk.	Lod.	Qvt.	Pf.	Eß. ^{259}
½	=	=	=	=	=	=	3	3	13 ^{220}
1	=	=	=	=	=	1	3	3	10 ^{181}
2	=	=	=	=	=	3	3	3	4 ^{103}
3	=	=	=	=	=	5	3	2	15 ^{25}
4	=	=	=	=	=	7	3	2	8 ^{206}
5	=	=	=	=	=	9	3	2	2 ^{128}
6	=	=	=	=	=	11	3	1	13 ^{50}
7	=	=	=	=	=	13	3	1	6 ^{231}
8	=	=	=	=	=	15	3	1	= ^{153}
9	=	=	=	=	1	1	3	=	1 ^{175}
10	=	=	=	=	1	3	3	=	4 ^{256}
11	=	=	=	=	1	5	2	3	15 ^{178}
12	=	=	=	=	1	7	2	3	9 ^{100}
13	-	-	-	-	1	9	2	3	3 ^{22}
14	-	-	-	-	1	11	2	2	13 ^{203}
15	-	-	-	-	1	13	2	2	7 ^{125}
16	-	-	-	-	1	15	2	2	1 ^{47}
17	-	-	-	-	2	1	2	1	11 ^{228}
18	-	-	-	-	2	3	2	1	5 ^{150}
19	-	-	-	-	2	5	2	-	16 ^{72}
20	-	-	-	-	2	7	2	-	9 ^{253}
21	-	-	-	-	2	9	2	-	3 ^{175}
22	-	-	-	-	2	11	1	3	14 ^{97}
23	-	-	-	-	2	13	1	3	8 ^{19}
24	-	-	-	-	2	15	1	3	1 ^{200}
25	-	-	-	-	3	1	1	2	12 ^{122}

Species	veyer netto	Kongelig Dansk Mynte-Vægt.				
Stkr.		Mk.	Lod.	Qvt.	Pf.	Eß. 259
26	- - - -	3	3	1	2	6 44
27	- - - -	3	5	1	1	16 225
28	- - - -	3	7	1	1	10 147
29	- - - -	3	9	1	1	4 69
30	- - - -	3	11	1	-	14 250
40	- - - -	4	15	-	1	2 247
50	- - - -	6	2	3	1	7 244
60	- - - -	7	6	2	1	12 241
70	- - - -	8	10	1	2	- 238
80	- - - -	9	14	-	2	5 235
90	- - - -	11	1	3	2	10 232
100	- - - -	12	5	2	2	15 229
200	- - - -	24	11	1	1	14 199
300	- - - -	37	1	-	-	13 169
400	- - - -	49	6	2	3	12 139
500	- - - -	61	12	1	2	11 109
600	- - - -	74	2	-	1	10 79
700	- - - -	86	7	3	-	9 49
800	- - - -	98	13	1	3	8 19
900	- - - -	111	3	-	2	6 248
1000	- - - -	123	8	3	1	5 218

Forordning, at til Ægteskaber i forbudne Leed skal herefter, ligesom forhen, søges Bevilling.

Christ-

Christiansborg Slot den 14 December 1775,

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst; Giøre alle vitterligt: at som Vi, ved Vores under den 27 December 1770 udgivne Forordning, i visse Tilfælde have tilladt dem, som maatte være beslægtede eller besvogrede, at indlade sig i Egteskab sammen, uden dertil i Forveyen at søge, eller behøve nogen særdeles Bevilling; Og det end videre ved Forordningen af 3 April 1771 er bleven alle og enhver af de Blods- eller Svogerskabs-Forvandte, hvis Egteskab ikke udtrykkelig er forbuden i GUds Lov, bevilget, at gifte sig tilsammen, uden dertil at forskaffe Vores særdeles Tilladelse; Men Vi nu af vigtige og med det almindelige Beste overeensstemmende Aarsager have funden Os foranledigede til, ved at ophæve forbemeldte 2de Forordninger, igien at fornye og indføre den forhen i saa lang Tiid uden nogen særdeles trykkende Byrde i dette Fald værende Forfatning, saaledes at der fra nu af og her-

 efter

efter, paa samme Maade som forhenn, skal overalt udi begge Vore Riger Danmark og Norge, af alle og enhver, som ville indlade sig i Egteskab udi de i Loven forbudne Leed, dertil i Forveyen søges og erholdes Vores særdeles Tilladelse; Saa, paa det at alle og enhver af Vore kiere og troe Undersaatter kan være tilstrækkelig underrettede om, hvad der, i denne Tilfælde er tilladt, og hvad der er forbuden, saa at ingen sig herudi med Uvidenhed skal kunde undskylde, have Vi allernaadigst funden for got, hermed udtrykkelig og tydelig at bestemme, saavel hvilke af slige Egteskaber herefter skal være aldeles forbudne, som og hvilke, der ikke uden foregaaende Tilladelse maa indgages, og til den Ende hermed Allernaadigst anordne og befale:

I.

At ald Egteskab skal herefter være og blive aldeles forbuden:

1) I Henseende til Slegtskab.

a) Imellem Forældre og Born og Borne-Born og saa fremdeles ned ad.

b) Broder og Syster, enten de ere Heel- eller Halv-Sydskende.

c) Med Faster og Moster og saa videre op ad.

2) I Henseende til Svogerskab.

a) Imellem Stiv-Forældre og Stiv-Born, Sviger Forældre og Sviger-Born og saa fremdeles ned ad.

b) Med Heel- eller Halv-Broders Enke.

c) Farbroders eller Morbroders Enke og saa videre op ad.

d) Afdøde Kones Faster eller Moster og saa videre op ad.

Intet saadant Egteskab bliver nogensinde tilladt, og det uanseet Personerne, under Foregivende af Forlovelse, maatte have søgt Seng med hinanden, men tvertimod maa saadanne vente at blive haardeligen straffede; Til hvilken Ende samtlige Præsteskab hermed alvorligen befales, at, naar enten nogen af deres Meenighed maatte melde sig hos dem, for at ville indtræde i et saadant Egteskab, besynderlig med Broders, Farbroders eller Morbroders Enke, eller og de ellers om et saadant forehavende Egteskab matte blive vidende, de da ikke alleene alvorlig og eftertrykkelig foreholde Vedkommende sligt, men endog aldeles nægte dem Attest om Forvandtskabet, med Betydning, at samme slet ikke hielper dem.

II.

Derimod kan efter foregaaende Ansøgning ventes Bevilling til Egteskab.

1) Imellem **Beslægtede.**

a) Med Farbroder eller Morbroder.

b) Til alle de øvrige udi næstforegaaende 1ste Artikul ikke aldeles forbudne Egteskabe imellem Blods-Forvandte, indtil dem inclusive, som maatte være i 3die Leed lige Linie.

2)

2) Imellem Besvogrede.

a) Med afdøde Kones Fuld- eller Halv-Syster.

b) Fasters eller Mosters efterladte Mand.

c) Afdøde Mands Farbroder eller Morbroder.

d) Til alle andre i nestforegaaende 1ste Artikul ikke aldeles forbudne Egteskabe imellem besvogrede Personer, indtil dem iberegnet, som maatte være i 3die Leed lige Linie; og endelig

e) Til Egteskab imellem Personer, som ere besvogrede i den anden Grad af Svogerskab i den opstigende Linie, saasom imellem Stiv- eller Sviger-Søn og Stiv- eller Sviger-Faders efterladte anden Hustrue, imellem Stiv- eller Sviger-Datter og Stiv- eller Sviger-Moders efterladte anden Mand.

III.

I alle disse tilladelige Tilfælde skal, ligesom forhen, hos Os ansøges om Bevilling, og det saaledes, at, ved den derom i Vores Danske Cancellie indgivende Ansøgning, skal tillige altid følge en Attest med fra Stedets Sognepræst tilligemed et Schema, som oplyser Slegtskabets egentlige Beskaffenhed og Sammenhæng, og i de Tilfælde, hvor nogen maatte søge om Eftergivelse, eller Moderation udi det for slige Bevillinger anordnede Cancellie-Gebyhr,

Gebyhr, skal derhos tillige vedføyes Attest fra vedkommende Øvrighed om Supplicantens Uformuenhed;

Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Biskopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Forordning, under Vort Cancellie-Seigl tilskikket vorder, at de den paa behørige Steder, saavelsom af Prædikestoelene, til alles Efterretning, strax lade læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn den 14 December 1775.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

O. Thott.

Luxdorph. P. Aagaard.

Num. XIV.

Sama e. m. ad Hr. Løgmannenum Byrne Marcússyni i Løgrettu setstum mætte fyrer Rettenum Sýsslumadurenn Magnús Ketilsson og framlagde

framlagde Hr. Stiftamtmannsens Ordre af 15da Huius til ad agere vegna Olafs Ofeigssonar eina Søk móte Løgrettumannenum Eirike Sølmundssyni, sem, þar útvísa upplesnar not. Lit. A. Stefnu framlagde Actor af dato 14 Novembr 1775, sem upplesenn uppáskrifud not. Lit. B. Sýsslumadur Jon Jonsson framlagde Ordre frá Hr. Stiftamtmannenum af 19. Júnii næstl. til ad forsvara þessa innstefndu Søk vegna Løgrettumannsens Eiriks Sølmundssonar, þar upplesnar not. Lit. C. Þvi næst framlagde hann Innlegg under nafne Sýsslumannsens Steindors Finnssonar af dags dato, hvar inne hann uppástendur ad Søkenn ecke fyrertakest þar Stefnann sie, sier ei løglega byrt uppleseд not. Lit. D. Her uppá svarar Retturenn ad Sýsslumadurenn med sinne uppáskrift hafe Stefnuna agnosceret og eige þvi hér ad mæta. Sýsslumadurenn Jon Jonsson mæter uppá Sýsslumannsens Steindors vegna, og fremlagde Innlegg af dags Dato under Nafne Sýsslumannsens Steindors Finnssonar sem er hanns exception og forsvar i Søkenne, hvar med hann og uppástendur ad sinn Dómur verde confirmeradur uppleseд not. Lit. E. Actor framlagde Proces og Dóm i Søkenne geingenn ad Stóra-Núpe af 14 Júnii 8da August. og 5ta Septembr 1775. i hvørs Slútningu Olafur Ofeigsson og Sonur hanns Stephán eru skylduger dæmder Jørdena Sidre Hamra ad innríma Magnúse Gestssyni under Straff ad útberast af henne med øllum þeirra Varnade i næstkomande fardøgum; til Magnúsar Gestssonar dæmest Olafur ad betala 1 hundr. á Landsvísu samt i Kongsens Sakeyrer hálf mørk og til Eiriks Sølmundssonar 90 ál. efter sem same Proces og Dómur vídar útvísar uppleseп not. Lit. F. Enn nú framlagde hann Innlegg af dags dato hvar inne hann demonstrerar Sakarennar Samannhæng med vídara sem þad medfærer uppleseд not. Lit. G. Sýsslumadurenn Jon Jonsson framlagde Innlegg af dags dato sem er forsvar i Søkenne vegna Løgrettumannsens Eiriks Sølmundssonar, uppleseд not. Lit. H. Vídara søgdust málspartanner ei hafa ad framfæra.

Num, XV.

Þann

Þann 17. Júlii afsagde Hr. Løgmadur Sveinn Sølvason efterfilgiande Dómslútning i Galtardalstúngu málenu úr Dala Sýslu.

Jafnvel þo. Hr. Vice-Logmadurenn Jon Olafsson hafe ecke funded fyrer gott, ad mæta fyrer nærverande Logþings-Rette, uppa þessa Søk, risande utaf Jardar Sølu Steinunnar Benedixdottur, i hvørre hann hefur tvisvar hingad stefndur og med einu løgdags forelæggelse innvarsladur vered til ad mæta fyrer þessum Rette, þa hafa þo hiner vidkomendur innfunded sig hier, annadhvørt personulega edur vid fullmegtuga, hvarfyrer eingenn naudsyn synest ad giøra Vice-Logmannenum fleire foreleggingar til ad mæta hier i meirnefndre Søk, allrasidst sidann Hanns Kongl. Majst. hefur vid eina *Resolution* og i giegnum *Cancelliet* af 30 *Martii* sidstl. til þess ad koma i veg fyrer onytsamlegar utflygter og uppehalld, befalad ad þesse Søk skule hid snarasta sem løglega ske kann, til doms verda fyrertekenn; sama Søk og, so vidt Þorstein Gudmundsson ahrærer kann ecke ansiast hiedann fra Løgþinges-Rettenum nockurntima dæmd, helldur var þad hanns *Contrá*-parta Søk ad finna, ef nockud var i mote honum, hanns arfa edur odals *prætention* ad uppastanda og framfæra, hvad nu er til dags ecke framkomed, og kann þvi ecke helldur hiedann af antakast, altso þar Vice-logmadurenn hefur sialfur Stefnuna sied og uppa hana teiknad, so ma hann og vita vel, ad her er ei leingur tid ad uppehallda Søkenne, helldur hlitur hun nu med endelegum Dome ad afgiørast, hvør soleides fellur sem ept-

 er-

erfilger. So sem þad ecke einasta af Vorum nu brukannlegu Landslogum, helldur og hinum fyrre, sem vidgeinguſt adur Landed kom under Kongs Stiorn, er siaanlegt, ad Kvennfolk hefur haft miklu minne Hlutteke, Raad og Rettugheit i Erfdum og Eyenndoms Sokum, enn Karlmenn: So er þad eins af somu Logum avdsynelegt, ad Konur hafe haft miklu minne friheit, til ad selia og af henda Gods, einkum Jarder og fasteigner, sem bevisaſt af Kavpab. 24 Cap. Þad finnſt enn þar ecke i Islendſkum Logum, hvort Eckiur meige Jarder selia, enn i þeim Norſku Logum eru Eckiunum ad somu tillogd meire Friheit, og ad þad meige ske med nærſtu franda Raade 5. B. 3. Cap. 19. Art. hvad og einnenn her i Lande efter Kongl. *Rescripte* af 19 *Febr.* 1734. kynne sem eitt *Jus Subsidiarium* meiga standaſt, ef ecke til Arf Svika er giort vid Erfingia; Enn so vidt sem þessa Sok, utaf Solu Eckiunnar Steinunnar Benedixdottur a Jordunum Galtardalstungu og Galtardal ytra, athrærer til Vice-legmannſens Jons Olafssonar, hvoria Sonur hennar Þorsteinn Gudmundsson enn atelur, þar er enn framar athugande þad þingvitne, sem ad henne tilstefndre teked er fyrer Rette ad Ballara þañ 28 *Febr.* 1774 og med svornum Vitnum, samt allra nærverande þingvitna Utsogn, samsinnt og stadfeſt, ad Eckiann Steinunn Benedixdotter, hafe alldrei, helldur enn eitt barn, kunnad sin fiarforraad, hvort þingsvitne þo i siaalfu sier sie omotmælannlegt, þar er þad þo sidann med odrum þingsvitnum og Skilrik-

ium

ium af 12ta og 13 *Junii* 1775 enn framar stadfest, og þaradauk, af sialfre Reinslunne, þar þesse Ekkia Steinun Benedixdotter nu a sinum gamal aldre hefur teked sig burt fra sinum næstu frændum og naungum enn gefed sig med ødru sier littkunnigu folke i adrar framande Sveiter, hvaraf hun hefur komed til ad selia eina Jørd efter adra, sem annars munde hafa matt vera spøryd og i beholdning, og hier a ofann tilsidz gefed edur *testamenter*ad þad sem efter var oeidt af hennar Godse, enn Erklærad Þorsteinn Son sinn arflausann, sem er meira enn ein moder kunne hafa myndugleika til an doms og laga.

Af øllu tilfærdu er synelegt, ad fyrrgreindt þingsvitne Steinunnar forstand ahrærande, ma vera sannferdigt, Enn hitt Kyrkiusoknar og Heimelis Qvidar vitne utgefed ad Stad a Reikianese af 31ta *Martii* og ødrum *April* 1774 um hennar Godu Hafur, og Vitsmune mest bestande i *Complement*er edur nockru ødru þesslags.

Þvi dæmez hermed ad Heradsdomurenn i þessare Søk gengenn a Berufiardar þinge þann 12 *Aprilis* 1774 skal vera frafallenn og til sidusettur, enn kaupgiørningurenn millum Steinunnar Benedixdottur og Vice-løgmannsens Jons Olafssonar af 11ta *Novembris* 1773 a Jørdunum Galltardalstungu og ytra Galltardal sosem hann er skedur ad Gotsenu o-løgbodnu og an hennar erfingia edur næstu frænda vitundar og Sam-

 þik-

þickes er hier med onitur dæmdur, og skulu hier nefndar Jarder agtaz og alitaz sosem þær væru med ollu óseldar.

Hvarfyrer Steinunar erfingium edur Nafrændum tilheirer ad taka þessar Jarder, i sina Umsion so sem audsied er, ad hun gomul og færald kona kann ei sialf ad hafa sitt Umbod, og er þarfyrerutann med Konglegre *Resolution* omyndug Erklærud.

Num. XVI,

Sama dag settez. Hr. Løgmadurenn B. Marcússon i Løgrettu mætte so Sýsslumadur Lydur Gudmundsson og framlagde eina fullmagt under Hende og Signete Jons Kolbeinssonar til ad ganga hier i Rett hans vegna i þeim søkum sem hann hefur Sýsslumannenum Joni Helgasyni til ad tala, efter sem sama fullmagt dat. 26. Júnii næstl. vídar utvísar upplesen not. Lit. A. Þvi næst framlagde hann eina Løgþingesrettar Stefnu af 26. Martii næstl. under hende og Signete Hr. Løgmanns B. Marcússonar, hvarmed Stefnest Sýsslumadurenn Jon Helgason og hanns 8ta Meddómsmenn, til ad forsvara þeirra Dóma adgiørder á Borgarhøfn þann 1. og 15da Decembr., samt 18da Januarii næstl. i þvi so kallada triá edur Vogreka-Máte mille Citantens og siálfs Sýsslumannsens einnig stefnez Actor i Herade Þorsteinn Paulsson til ad forsvara sina Action efter sem sama Stefna vidkomendum løglega auglíst vídar útvísar upplesenn not. Lit. B. eingenn af þeim stefndu málspørtum mæta i rettenum edur eru hier tilstadar á þingenu, hvørs vegna Sýsslumadur Lydur begiærer ad þeim mætte til næstkomande Logþinges Løgdagur leggiaz hvaruppá sellur solátande rettarens Assigt.

Sysslumannenum Joni Helgasyni og hanns Meddómsmønnum samt *Actori* i Herade Þorsteine Paulssyni sem hvørke mæta

mæta hier nú fyrer Løgþinges rettenum edur nockur þeirra vegna leggst hiermed Løgdagur til næstkomande árs 1777 Løgþinges rettar, þá þeir dæmaz skylduger hier ad mæta i Tima sitt forsvar ad framfæra, og dóm ad lida allt efter þeirre úttekinu og hier avglístu Stefnu hliódann og tilkemur Joni Kolbeinssyni þessa Løgdagsleggingu Hlutadeigendum løglega ad auglísa.

Num. XVII.

Sama dag framlagde Sýsslumadur Lydur sem Actor uppá Jons Kolbeinssonar vegna, eina Løgþinges rettar Stefnu af 26 Martii 1776 únder Hr. Løgmannsens B. Marcússonar Hende og Signete hvarmed stefnez Sýsslumadurenn Jon Helgason til ad forsvara hanns geingenn dóm á Borgarhaf, nar þinge hann næstl. 14 Decembr i barnsfadernis lýsíngarsøk Vigdýsar Høskuldsdóttur uppá Jon, einnig stefnest sá beskickade Actor i Herade Þorleifur Haldorsson hanns Action ad forsvara og endelega Vigdýs Høskuldsdótter til ansvara sem vidkomande i þessu mále efter sem sama Stefna vidkomendum auglýst framar útvísar upplesen not. Lit. A. Hvørke Sýsslumadurenn Jon nie þeir stefndu vidkomendur mæta hier fyrer rettenum hvarfyrer Sýsslumadur Lydur uppástendur ad þeim verde Løgdagur lagdur til næstkomande árs Løgþinges. Heruppá fell rettarenns Assigt soleides:

Sysslumanne Joni Helgasyni og þeim stefndu vidkomendum, leggst hiermed Løgdagur til næstkomande 1777 árs Løgþinges Rettar þá þeir dæmast skylduger hier ad mæta, i tíma sitt forsvar ad framfæra og dóm ad lida allt efter þeirre uttektnu og hier avglystu Løgþinges Rettar Stefnu hliódan og tilkemur Joni Kolbeinssyni þessa Løgdagsleggingu vidkomendum løglega ad avglysa.

Num. XVIII.

Sama dag voru ad foriage Hr. Stiftamtmannsens upplesenn efterfilgiande bref.

1.)

1.)

Hans Kongel. Majsts allernaadigste Resolution af 27de Novembr. a. p. hvorved det har behaget Allerhøystsamme indtil videre som hidindtil at befrie Indbyggerne i Island for det stemplede Papirs Brug, er mig til offentlig Bekiændtgiørelse ligesom herved skeer, fra det Kongelige Vestindiske og Guinæiske Rente- samt General Told Cammer under 6te Januarii Indeværende Aar, Communiceret. L. A. Thodal.

2.)

Da der ved Examinationen om Restantzerne til forrige Islandske Handel er befundet, at adskillige blandt Bønderne paa visse Stæder have undslaaet sig, for at ville svare til den af deres paa Fiskerie udsendte Vindemænd giorte Giæld vid Handelen, saa bliver efter det Kongel. General Told-Kammers Foranstaltning og Ordre til mig under 2den Martii sidstl. i Anledning af nu værende Handels Directions Ansødning til Høybemældte Collegium, herved offentlig til vedkommendes Efterretning, og Advarsel bekiendtgiordt, at alle og enhver, som udsender sine Vindemænd eller Tienistekarle til Fiskerie paa Søder eller Vesterlandet, maae uforbigiængelig forsyne saadan sin Vindemand med sit skriftlige Beviis, at han haver Tilladelse paa hans Regning at optage i Handelen hvad han nødvendigen maatte behøve; hvilke Beviser desuden skal være paategnede med Præstens Attest, i det Sogn hvor den boer som Beviset udstæder; Forsømmer nogen saadant Beviis, som meldt er at medgive, nyder hans Vindemand ingen Credit ved Handelen.

L. A. Thodal.

3.)

3.)

Saasom herved en og anden Leilighed er fornummet, nogen slags Forvirring og Sammenblandning med de Kongel. Afgifters, og andre Oppebørsels Incassation i det, at hvad som deraf kunde af Oppebørsels Betienten til Landfogden være indsendt og udi den, derhos følgende Specification anmældet at henhøre til en Casse, er bleven imod Anmældelsens Indhold omsat til en anden ligesom og fra Betienternes Side, Besværinger ere hørte at de ikke have fundet Reede udi de med dem giordte Afregninger, og dem paaførte Restantzer. Den Opsyn jeg bør have over Oppebørslernes Administration, settes og til Deels, formedelst ovenanførte, i Uvished, og de Restancer som paa Altinget, naar Hans Majsts Sager forehaves blive angivne og oplæste, savner jeg den vedbørlige Kundskab om, naar de indkomme, saa for at faae dette bragt i bedre Orden, og sadt paa en sikrere Fod, er derom forfattet saadan Foranstaltning, hvilken og af det Kongel. Vestindiske Guineiske Rente samt General Told-Kammer, under 2den Martii sidstl. er approberet og anbefalet til alle vedkommendes Efterretning offentlig at bekiendtgiøres, og i Altingsbøger indføres.

Alle Sysselmænd, naar de enten paa Landstinget betale, eller paa andre Tider tilsende Landfogden deres Afgifter og Oppebørsler, skal, foruden den til Landfogden medfølgende Fortegnelse derover, indgive en ligelydende til mig, og derudi specificere hver Summa især til enhver Cassa, og det hvor meget for det Aar, eller paa forrige Aaringers Restantz, samt hvor meget i rede Penge, ved Liqvidation, eller Anvisninger af dem betales, da Landfogden bør, efter Fortegnelsen, meddeele dem à parte Qvit-

 tering

tering for hver Summa især. I ligemaade Klosterholdere og Ombuds Jorders Forpagtere, hvad enten de til Landfogden directe betale deres Afgifter eller ved andre fremsende dem, eller med ham liqviderer samme udi tilsendende Vahrer, eller paa dem fra ham udstædes nogen Assignation, som og Handelens Kiøbmænd, og alle andre, saavel Geistlige som Verdslige, der til Afdrag paa nogen Afgift eller Skatt, sende, eller betale noget til Landfogden, skal til mig, lige saadan Fortegnelse som meldt er, indsende, efterlader nogen meerbemeldte Fortegnelse i rette Tiid, naar Afgifter, eller andet, som bør betales, indsendes, at afgive, maae han tilregne sig selv, den Uleylighed deraf vilde flyde, da det i indtreffende Tilfælde, efter Omstændighederne kunde blive anseet som en Restantz, omendskiøndt der gaves Formodning, at nogen Summa, som i saadan Hændelse kom under Spørsmaal, var betalt.

L. A. Thodal.

4.)

I Anledning af, at der til det Kongl. Danske Cancellie er indkomen Ansøgning om nogen Expedition derfra gratis at nyde, som ikke har været forsynet med min Paategning, hvor vidt Supplicanten dertil kunde være trængende, saa har Høybemeldte Collegium nu atter giordt Erindring, at de Supplicantere, som ville ansøge om nogen Expedition gratis, maae i Forveien til mig indsende deres Ansøgninger til Erklæring, om deres Uformuenhed at kunde betale; hvilket altsaa i Følge deraf og til den Ende herved, til alles Efterretning offentlig bekiendtgiøres, at vedkommende kand vide sig derefter at rette, i Fald de ville, at deres Ansøgninger ikke skulle blive henliggende og mangle at vorde expederede. Øxeraae Landsting den 16de Julii 1776

L. A. Thodal.

Num.

Num. XIX.

Þann 18da Júlii affagde Hr. Løgmadurenn B. Marcússon efterfilgiande Dómslútning i Hamra byggingar málenu úr Arness Sýslu.

Asigkomulag þessarar forvirrudu Sakar synest ad vera ongefer soleides: Ared 1774 þann 16. *Junii* hafa Olafur Ofeigsson og Eirikur Sølmundsson med fleire Hreppstiorum i Eistra Hrepp løglagt sig under dom Sysslumannsens Steindors Finnssonar um sama Ars abudar Rett nefnds Olafs til Jardarennar Sydre-Hamra, þa Sysslumadurenn þann 18da sama Manadar a Stora-Nupe endelega dæmt hefur, ad Olafur hefde eingann rett til abudar a Sidre Hømrum sama Fardaga Aar, heldur skyllde Landsdrottne fridt fyrer, sialfur edur fyrer Fullmegtugañ Jørdena strax ad byggia hvorium hann vilde, fra þessum dome hefur Olafur *appellerad* enn aldrey þvi sama frañfylgt, heldur skømu efter, ecke einasta løgfest Sidre Hamra og fyrerboded Magnuse Geststyne, hvorium Eirikur Sølmundsson efter feingenne Fullmagt fra umrada manne Jardarennar Mr. Einare Brinjolfssyne innbigt hafde, allt land og lod, nær, hann villde sig þangad flitia, heldur sialfur og Sonur hanns Stephan halded Bu a sømu Jordu sama Ar ut, i følge af þvi byggingar brefe sem Olafur adur fra sama Mr. Einare feinged hafde. Ared efter 1775 þann 27da *Maii* hefur Løgrettumadurenn Eirekur Sølmundarson stefnt Olafe Ofeigssyni og Syne hanns Stephani a þann 18da *Junii* sama Ar til Stora Nups þings ad lida *Executions* edur utburd-

ar dom af Jördenne Sidra Hömrum i følge af þeim af Sysslumanne Steindore Ared fyrer, adur umgetna oftefnda og oundertenda Herads dome, hvar Söken þa bæde af *Actore* med vitnaleidslum var utfærd, og sidann efter løgdags leggingu til þeirra Fedga Olafs og Stephans a þann 8da *Augusti* framfærd *Action* og forsvar i Sökenne, sem þo hefur ey þenad til annars, enn ad giöra hana enn nu meyre *intricat.* og vitløftugre enn hun adur var; Fierdeilis þar nockrer af þeim somu Hreppstiorum sem Ared 1774 uppastodu ad hvorke Olafur nie Sonur hanns feingiu nockurn deil i Sidre Hamra abud, hafa sidann Ared epter bygt Stephane sialfum efter feingnu leife, ad þeir segia, fra oftnefndum Mr. Einare Brinjolfs syne. Mr. Jon Brinjolfsson Thorlacius sem i fyrstunne var meste motpartur Olafs i þessare jardar Abudar Sök, sem hanns *Memorial* til Repp-stiora i Eystra Repp af *dato* 15da *Junii* 1774, utþrickelega syner, hefur sidann feinged sig *authorisera-dann* til ad vera Olafs *Procurator* i somu Sök, og hana þar epter fyrer Herads Rette hestuglega forsvarad, endelega hefur Sysslumadurenn Steindor þann 5ta *Septembr* 1775 affagt *Executions* dom i þessare Sök, hvar inne hann i *regarde* af hanns fyrsta dome, dæmer Magnus Gestsson enn nu berettugadann til abudar a Sidre Hömrum, enn Fedgana Olaf og Stephan skilldaga somu Jord honum ad innryma under utburdar Straff af Jördunne med øllum þeirra varnade i nærstkomande Fardøgum, med vidara sem

sem same domur inneheldur, hvorium Olafur og Stephan hafa fyrer þennann Løgþinges Rett til undertiendelse innstefnt, hvar Partanner *Pro* og *Contra* hafa þeirra Astædur framfært under endelegann Løgþingesdom, sem efter tiltale, giensvare og Sakarennar fyrerfyndnu afigkomulage fellur soleides.

Sa *Executions* Domur sem Sysslumadurenn Steindor Finnsson þann 5ta *Septembr* 1775, a Stora Nupe afsagt hefur um Abudar rettugheit Magnusar Geßtssonar til Jardarennar Sidre Hamra og utburd Fedganna Olafs og Stephans af somu Jørdu, kann ecke af þessum Løgþinges Rette ad underkennast, so sem hann er grundadur a þeim þann 18. *Junii* 1774. ouppa ankada Dome, hvor fyrer laungu hafde utstaded sin *Fatalia*, þa Søkenn var under *Executions* dom innstefnd, heldur stendur hann vid sina fulla magt so vidt Abudar Rettugheitum Magnusar til jardarennar Sidre Hamra, og utburde Fedganna Olafs og Stephans vidvikur. Enn i tillite til þeirra, af þeim dæmdu Febota er domurenn frafallenn so sem *Processanner* vita ad þeir hafa haft nockrar þo ecke væru fullkomnar Røksemder til sins mals, enn Søkenn uppa ymislegann mata sokt og varenn a badar sidur med Kappe. *Proces* umkostnadur til þessa Løgþinges er heldur eingenn dæmdur.

Num. XX.

Þann 19da Júlii setteſt Hr. Løgmadur B. Marcusſon i Løgrettu, mætte ſo Sýsſlumadur Magnús Ketilsſon og framlagde Hr. Stiftamtmannſens Ordre af 18da hujus til ſin ad agere Delinqvents Søkena úr Arnes Sýſlu og Sýsſlumannanna Jons Jonsſonar, Lyds Gudmundsſonar og Haldors Þorgrímsſonar ad Defendere þá ſømu Documented uppleſed not. Lit. A.

Framlagde ſo Actor eina Løgþinges rettar Stefnu af 18da hujus hvarmed ſtefnaſt, Jon Gudmundsſon, Gudrídur Biarnadótter og Sigrídur Jonsdótter til ad áheira Actoris Iretteſættelſer og dóm ad þola einig ſtefnez Sýsſlumadur Steindor Finnsſon med 8. meddómsmønnum til ad forſvara þann yfer Joni Gudmundsſyni Gudríde Biarnadóttur og Sigríde Jonsdóttur ad Vatnsleiſe þann 25ta Júnii ſidſtl. geingenn Heradsdóm, ſem ſama Stefna vídar útvíſar üppleſenn not. Lit. B. Vídara framlagde Actor Proces og Dóm i þesſare Søk af 25ta Júnnii ſidſtl. i hvørs ſlútningu Jon Gudmundsſon er fyrer begenged Mord á Joni Sál. Giſſursſyni dæmdur ad hafa forbroted ſitt líf, hans Hægre hønd líſande afhøggvaz og þar á efter Høfuded afhøggvaz og ſetiaz áſamt Høndenne uppá Stiaka enn Gudrídur Biarnadótter fyrer ſamhillingu í ſama Morde ad erfida i Spinhúſenu í Kaupenhafn ſína lífstíd, enn Dótter hennar Sigrídur Jonsdótter er fyrer grunſeme af medvitund i þesſu Morde aldeiles frí fundenn med vídara ſem þeſſe Dómur medfærer uppleſen not. Lit. C. Vídara framlagde hann vitnaleidſlu Act geingenn ad Esiúberge dat. 20. Maii næſtl. af Sýsſlumanne Gudmundi Runulfsſyni uppleſenn not. Lit. D. Delinqventerne Gudrídur og Jon fyrer Retteunm Examinerader og alvarlega áminnt ſannleikann ad ſeigia vilia eckert frekara tilſtanda enn Herads Proceſſen medfærer. Actor i Søkenne Sýsſlumadurenn Magnús begiærer ad Herads Dómurenn i þeſſare Søk verde Confirmeradur ef ecke ſkerptur, þar allra ſtærſtu líkur ſie til þeſſ framkomnar ad Jon heitinn Giſſursſon ſie af þeim Mirdtur, Sýsſlumadur Jon Jonsſon og Lydur Gudmundsſon talsmenn Gudrídar og

Jons

Jons Gudmundssonar uppástanda ad Herads Dómurenn modereresт þar eckert sie-þeim i Søkenne fullkomlega yferbevísad, Sýsslumadur Haldor Þorgríms son talsmadur Sigrídar Jonsdóttur uppástendur ad hún efter Herads Dómsens Innehalde frikend verde, endelega uppástendur Sýsslumadur Steindor ad sinn Dómur verde ad øllu leite Confirmeret, frekara søgdust Partarner ei hafa ad framfæra under endelegann Dóm.

Num. XXI.

Sama dag voru efterskrifud bref upplesenn:

I.)

I Følge det Kongl. General Told Kammers Skrivelse til Os, under 2den Martii indeværende Aar, have Vi i Høybemældte Collegii Navn i Kraft af den det allernaadigst tillagde almindelige Befaling, at foranstalte alt det, som maatte findes nøttigt til Oeconomiens Forbedring i Island, at bekiendtgiøre følgende som en Politie Anstalt til alles Efterretning og Efterlevelse.

1) At ligesom Forordningen af 12te Maji 1772 dens 4de Artic. allereede i Almindelighed tilholder, at Faarehuusene skulle efterdags bygges større og rummeligere end tilforn, samt med Lufthuller paa Taget, saa skal det være Sysselmændene, saavel over alt, som især paa de Stæder, der besettes med friske Faar, efter at de syge ere efter Forordningen udryddede, alvorligen paalagt, ved Hielp af Repstyrernes Opsyn, nøye at holde over, at alle nye Faarehuuse herefter blive opbyggede videre og høyere, end de hidtil haver været, saaleedes, at et Huus til 20. Faar skal i det mindste være 10. al. lang. 6. al. bredt og Væggene 2½ al.

al. høye, og altsaa et Huus til 40. Faar 20 al. langt 6. al. breedt og Væggene 2. til 3. al. høye indvendig, alt efter Dansk Maal; samt at der øverst i Taget giøres 1. eller 2. Tuder eller Luftrør, og derforuden en liden Aabning øvest paa Døren og et Hull paa den anden Gavl; alt under Straf at betale 1 Rdr. til Bøygdens Fattige, om nogen bygger mindre Huuse til det ansatte Antall af Faar, samt at nedrive eller at ombyye, de saaledes ulovlig opsatte, til det fastsatte Maal, dog at det bliver vedkommende uformeent, enten de ville bygge faa og store, eller fleere og mindre Faare-Huuse, naar ikkun disses Høyde, Længde og Bredde bliver i samme Forhold, som for er mældt rettet efter Antallet af de Faar som derudi skulle indtages.

2.) Da saavel Væxten og Uldens Godhed, som over Hoved Faare Artens Conservation meget kommer an paa Bukkenes Vall og Behandling, saa blive alle vedkommende i Island, som have med Faare-Drift at bestille, alvorligen erindrede, at anvende all Flid derpaa, at de til deres Hiorde udsøge saadanne Bukke som ere af beste Art, hvorhen hører at de ey alleene ere tykke og føre af Kroppen, samt af sund og stærk Natur, men og have den meeste, længste og beste Uld, samt den Farve, som helst pleier at give saadan een Uld, som og at de aarlig søge at ombytte dem, og ikke bruge de samme det eene Aar som det andet, og over alt, at ingen Bukk maae bruges til at bespringe Faar forend i det andet, eller endnu bæder i det tredie Aar, og over alt, at de Bukke som bruges til Hiorden forsynes vel med Foeder.

Naar det ellers blev nøyagtigen afbeviist, at nogle af Indbyggerne havde besynderlig udmærket sig, enten i de anbefalede, eller i andre Poster hørende til Faare-Driftens Forbædring, enten paa de Stæder, hvor Faare-Sygen ikke haver været, eller som efter Haanden besettes med friske Faar, kunne saadanne giøre sig Haab om at nyde nogen Præmie eller Opmuntring i Forhold til deres derudi udviiste og troeværdigen bevidnede Fliid.

Og da General Told-Kammeret udi en anden Skrivelse af samme Dato har tilkiendegivet, hvor onskeligt det var, om Indbyggerne vilde begynde med Faareklipningen her i Landet, samt at dertil maatte skee Opmuntring, saa have vi ikke skullet undlade, saadant herved at giøre med at forestille den betydelige Nytte deraf vilde flyde, i Henseende til at bedre Uld kunde erholdes, og derved settes i høyere Priis, hvorom General Told Kammeret har behaget at give Lofte, naar Faareklipningen maatte komme noget i Gang, at afhandle med Handels Directionen, hvad der da efter Omstændighederne maatte findes fornødent angaaende Prisen paa god klippet uld. Man formeener og, at denne Sag vil kunde i værksettes med endeel af Faarene som man havde Raad til at foere vel om Vinteren; thi naar de fra Ungdommen af bleve vante til at klippes, var det neppe at befrygte, at Ulden af sig selv skulde falde bort paa de vel fødde Faar, og i saa Fald kunde giærne Klipningen udsettes til St. Hans Dag, da Luften vilde være mildere. Denne Opmuntring vil man ikke undlade at tilføye, at herudi allerede er giordt Forsøg her i Landet af en bekiendt god og forstandig Huusholder, med Forsikring om deraf erholdte dobbel Nytte og Fordeel, endskiønt Klipningen i dette Forsøg er gaaet for sig ved Juule Tider, hvilket

vel er giordt i den Henseende, at Faarene kunde conserveres des reenere i Huus Vinteren over.

L. A. Thodal. O. Stephensen.

2.)

Ligesaa har det Kongel. General Told-Kammer under ovenmeldte Dato befalet offentlig at bekiendtgiøre og i Altingsbogen lade indføre følgende Advarsel: at Sysselmændene og alle andre, som maatte have noget at erlægge i Handelen af Kongl. Afgifter, ikke kunde vente herefter at faae nogen Qvittering af Kiøbmændene, forend saadan Leverance virkeligen er skeet.

Øxeraae Landsting den 18de Julii 1776.

L, A. Thodal. O. Stephensen.

Num. XXII.

Þann 20. Júlii affagde Hr. Løgmadur Biørn Marcússon efterfilgiande Dómslútning i Mordsmálenu úr Arness Sýsslu.

Þad er audsied af øllum Kringumstædum, Besigtelser, Bekiendelser og Beviser, sem inn eru færdar i þann *Proces*, sem geingenn er ad Vatnsleisu þingstad i Arness Sysslu þann 30. og 31. *Octobr.* samt 6 og 7. *Decembris* 1775. Einnenn þann 21. *Maii* og 25. *Junii* 1776. i þvi so kallada Helludals Mordsmale, ad Jon heitenn Gissursson þar buande hefur af Mannavølldum lifed mist, hvar vid eingenn annar rigtadur er enn Jon Gudmundsson og Kona Jons heitens Gudridur Biarnadotter, same Jon Gudmundsson hefur ogso fyrer Rette tilstaded, ad hann kunne af sinum vølldum daed hafa, þa veggurenn

urenn og Hellann, sem *Processen* umgetur hafe a hañ falled, fyrer utann þad, ad hvorke hann nie Konañ gafu sier Stunder til ad adgiæta, hvort Jon heitenn þa være med life under hellunne og ecke leitudust vid ad hialpa honum til retta í neinu, helldur reid hann strax i burtu af Bænum, og lætur manninn þar efter adgiørdalaust liggia; þar til hafa vid Besigtelserne þau merke a þeim andvana likama sieft, sem ein Eggialaus Hella ecke kunne ad orsaka þott hun hefde a hann falled, nefnelega ja Skurdur, sem fannst a hanns Höfde, i gegnum tvøfallda Prionhufu inn i Bein, Bolga i Andlitenu og uppblasenn svartblar Likamenn; þar ad auke hafa margfaldar likur frañkomed a mote Jone Gudmundssyne og Gudride, sem giøra liklegt, ad þau bæde villdu hafa Jon heitenn af Dogum raded, fyrer utann þad sem þau bæde hafa missaga orded uñ hanns sidustu afdrif. Endelega kemur þar til svareñ Vitnesburdur Ingunar Þorsteinsdottur uñ Jons Gudmundssonar frasøgn til hennar um sama Mords tildragelse, og endelega Eydsvarenn Vitnesburdur Sigridar Jonsdottur, Dottur Gudridar stirker þad sama, ad þau bæde hafe samrada vered i Morde Jons heitens Gissurssonar. Þvi ad ollum Sakarennar Kringumstædum vel adgiættum, dæmest og alitkast.

Hierads Domur Sysslumannsens Steindors Finnssonar og hanns 8. Meddomsmanna afsagdur a Vatnsleisu þingstad þann 25ta *Junii* næstl. yfer

Jone Gudmundssyne og Gudride Biarnadottur i fessare Helludals Mords-Sök er af þessum Lögþinges-Rette aldeiles stadfestur: Einnenn Sigridur Jonsdotter frifundenn fra vidara tiltale efter sama Hierads Doms Innehallde.

Num. XXIII.

Sama dag mætte Sýsslumadurenn Petur Thorsteinsson og framlagde Hr. Amtmanns O. Stephanssonar Ordre af 18. hujus ad agere uppá Justitzens vegna eina þiófs Sök úr Múla Sýsslu, upplesnar not. Lit. A. Uppá Sýsslumanns Jons Arnorssonar vegna mæter sem Defensor Sýsslumadur Wigfús Schewing efter Hr. Amtmannsens Ordre af 18. hujus upplesnar not. Lit. B. Þar næst framlagde Actor eina Lögþings Rettar Stefnu af 16. Martii sidstl. under Hende og Signete Hr. Lögmannsens B. Marcússonar, hvar inne Sýsslumadurenn Jon Arnorsson og hanns 8. meddómsmenn stefnast til þessa Lögþinges til ad forsvara þeirra yfer Þorsteine Þorlákssyni þann 23ia Novembr. næstl. á Eidsstada þinge afsagda Hierads Dóm i Þorsteins uppáfallenne þiófnadar Sök; Þorsteinn Þorláksson stefnest ogso til ad framfæra sitt Forsvar i nefndre Sök, efter sem sama Lögþinges Stefna vidar útvísar upplesenn not. Lit. C. Actor Sýsslumadurenn Petur framfærer munnlega fyrer Rettenum þar Þorsteinn Þorláksson er hier ecke til Stadar edur nockur hanns vegna, ad hann hefde, þar hann var actioneradur fyrer þiófnad i annad sinn, átt ad vera i Arreste hiá Sýsslumanne Jone Arnorssyni, helldst epter ad Sökenn var appellerud og fyrer ædre Rett innstefnd og følgelig flitiast af honum, sem Fánge fyrer Lögþinges Rettenn, so fetur hann i Rett hvört nefndum Delinqvent byrie, af soddann Raison Lögdagur leggiast, og ef so er, hvört Sýsslumadur Jon Arnorsson skal ei skyldugur dæmast hann strax i forsvarannlegt vardhalld ad taka, so hann til Sakarennar uddrag ei leilegheit hafe

publice

publico Skada ad giøra, og Delinqventenn þar epter sem Arrestant hingad á Løgþinged færa á næstkomande áre, ad hann til sinnar Sakar siálfur svara kunne. Her uppá repliquerar Sýsslumadur Schieving, ad epter þvi Sýsslumadur Arnorsson hafe frikient Þorstein i hønum uppáfærdre Søk, sie hún ei framar Criminalis helldur meré Civilis, følgelig Sýsslumadur Arnorsson hvørke skyldugur ad hallda Þorstein í Arreste ednr bekosta hanns transport til næstkomande árs Løgþinges: Innstilla þeir so Søkena til Rettarens Kiendelse sem fiell soleides.

Þorsteine Þorlákssyni, sem hvørke mæter siálfur edur nockur hanns vegna, leggst hiermed løgdagur til næstkomande árs Løgþinges 1777. ad mæta, alt epter þeirre yfer hønum útteknu og hier uppleſnu Løgþinges-Rettar Stefnu hliódan, hvøred stendur i sinu fullu gylde i tillite til allra hlutadeigenda, þá og so epter Sakarennar útfalle dæmt verdur um *Reparation* og Kostnadar betaling, af þeim er henne tapar. Tilkemur Sysslumanne Petre þessa Løgdags leggingu vidkomendum løglega ad auglysa.

Num. XXIV.

Den 23. Julii vare til Stæde udi Laugtings-Retten Hr. Hr. Stiftamtmanden, Amtmanden, Landfogden og de Kongelige Betientere her i Landet, som indeværende Aar ere komne her til Altinget. Var so ad forlage Hr. Stiftamtmannsens uppleſenn Hanus Kongel. Majsts allranádugasta Forordning soleides hliódande sem efterfilger.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten,

Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst; Vor Bevaagenhed tilforn! Da Os allerunderdanigst er blevet foredraget Veivæsenets slette Tilstand og yderlige Forsømmelse udi Vort Land Island, der skal giøre alle Reiser og Transporter, som over Land maae skee, høist vanskelige og besværlige; og Os derhos tillige er blevet forestillet, hvad saavel I som den for nogle Aar siden allernaadigst anordnede Land-Commission samt andre kyndige Mænd til denne store Uleilighed at afhielpe allerunderdanigst have bragt udi Forslag; Saa have Vi, for at see saavel Lande- som især Boygde-Veiene herefter tilborligen anlagte, vedligeholdte, og forbedrede, allernaadigst fundet for godt derom at anordne og befale som følger:

I.)

Sysselmændene skulle, i Følge den Islandske Lovs Landslegebalks 44. Cap. samt de i Kraft af samme, Tid efter anden af Øvrigheden føyede Foranstaltninger, alvorligen holde over, at ey alleene Veyene, inden hver Boygd, men og de smaae Fieldveye imellem samme, og helst saadanne, som ikke ere over 5. Miile lange, blive, saavidt saadan findes giørligt, aarligen roddede og holdte ved lige, samt anlagte saa breede, at 2de Heste med Klov kunde uden hinder drives eller føres derpaa hinanden forbie,

forbie, hvortil i det mindste udfordres 6. Alen. Hvor Leiligheden tillader blive ogsaa Veyene at lægge saa lige, som skee kand, anseet at unfornødne Krumminger, giøre dem baade uanseelige, længere og moysommeligere.

2.)

Ved Veyenes Rodning bør alle derpaa befindende løse Steene, være sig smaae eller store, som kunde være til Hinder enten for ridende Folk eller belæssede Heste, og som ikke behøves til Veyens Opfyldning, føres eller væltes saa langt til Side, at de ikke igien skulle falde ind paa Veyen. Men hvor de ere faste, og kunne dog optages, graves de og bræckes op med Jern-Stænger, eller sprænges med Krudt, til hvis Indkiøb Bøygden gior et Sammenskud, dog ikke høyere end 3. Rdr. aarlig, hvilket Stædets Syssel mand ligner paa samtlige Bønder efter deres Omstændigheder, samt derefter besørger Krudtet anskaffet. Dog bliver saadan Sprængen med Krudt ikke for det første at foretage, uden hvor nogen haves, som nogenleedes veed at omgaaes dermed, paa det ingen Skade derved skal foraarsages.

3.)

Til og fra enhver Gaard bør vedkommende Eyere og Opsiddere beflitte sig paa at anlegge en ordentlig og med forsvarligt Giærde paa begge Sider indhegnet Vey igiennem deres Tofter

ter eller Tune, paa det ikke reysende Folk, som hidindtil er skeet, til største Skade for Græsvæxten og Høeavlingen, skal gives Leilighed til at ride og drive deres Heste tvers og langs over dem.

4.)

Over Myrer eller Moradser blive især Veyene at anlegge paa den Maade, at det staaende Vand først saa vidt mueligt afleedes derfra, ved behørige Grøfter, som indrettes saaleedes, at Vandet kand have Affald fra Veyen, da den Jord, som optages af Grøfterne, kastes først ind paa Veyen, for at forhøye samme; hvorpaa den videre opfyldes med grovt Gruus, hvor det kand haves; eller lægges paa saadanne Stæder, Steen og Jord-Broer, som siden aarlig holdes ved lige.

5.)

Over smaae Elve og Bække, hvor sammes Beliggenhed og andre Omstændigheder, saadant kunne tillade, bør lægges Træe-Broer til de Reysendes Befordring, da Erfarenhed lærer, at saadanne Vande ere ofte ubefarelige med Heste, især om Vinteren og Foraaret.

6.)

De hidindtil brugelige almindelige Færger over de store Elver og Vande bør ey alleene, i Følge den Islandske Lovs

Landsleye Balks 45de Cap. samt ethvert Stæds Vedtægter, vedborligen holdes ved lige, men og fleere saadanne Færger, hvor Stædets Sysselmand med Overlæg med de beste Mænd blandt Almuen maatte finde samme at være fornødne, anskaffes, samt den paa ethvert saadant Stæd svarende Færgeløn fastsættes, saaledes som Brug og Billighed medfører, hvorefter vedkommende Amtmands Approbation saavel paa Færgens Anlæg, som og paa Færgelønnen, bliver at indheute, og skal siden derudi tiene til Regel. Alle saadanne Færger paaligger det uveigerlig vedkommende Eyere, som nyde Betaling for deres Brug, altid at holde i fuldkommen Stand, hvortil og Sysselmanden alvorligen haver at holde dem, samt aarlig at have nøyeste Tilsyn med, at saadant af dem vedbørlig bliver efterkommet, og om det ikke skeer, da efter Beskaffenheden, at sette dem derfor til Rette.

7.)

Paa alle store Fiældveye, hvor ordentligt Anlæg af Vey ikke kand finde Stæd, bør dog i det mindste, til noget Slags Veyleedning for Reysende helst i Sneefog og taaget Veyer, opføres Varder eller Vartegn af store Steene saa høye, og saa nær hos hinanden, at 2de saadanne kunne sees paa engang endog i tykt Veyr. Ligeleedes bør, i Nærheden af saadanne Fiæld-Veye paa begge Sider, hvor beboede Gaarde ere langt fraliggende, ved

vedkommende Sysselmænds Foranstaltning, samt Overlæg med de beste Mænd paa hvert Stæd, opføres nogle saa kaldte Sælle-Huuse eller Hytter, hvoraf Veyfarende om Vinterdage kunne i Nødsfald betiene sig, og desse Huuse forsynes med noget Hoe og Brændsel fra de nærmeste Boygder, imod at de, der forskaffe desse Fornødenheder, nyde af enhver som reyser paa de Tider om Aaret, naar samme giores fornødne, en liden Kiendelse efter vedkommende Amtmands Sigelse, som tillige fastsetter saavel i hvilke Maaneder Kiendelser skal ydes, som og hvor, og af hvem den skal oppebæres, samt alt hvad derom nærmere kand behøves at anordnes, efter hver Stæds Beskaffenhed og Omstændigheder.

8.)

Saavel det foranførte, som alt hvis videre kand findes fornødent til Veyenes Forbedring skal det i Særdeleshed paaligge Sysselmændene, hver i sit Syssel, at besørge af Almuen vedbørligen sat i Værk; Til hvilken Ende de skulle paa Mandtals-Tingene om Foraaret ey alleene i Almindelighed paaminde hvert Tingsogns Bønder og Indvaanere, om Veyenes Oprydning og Vedligeholdelse, men og aarlig anviise enhver Rep eller Boygd den Strækning, som samme det Aar haver at sætte i Stand, hvilken dog maae ansettes saa taalelig, at vedkommende kunne faae samme færdig, uden derved at forsømme anden nødvendig

Gierning

Gierning. Alt saadant nyt Vey-Arbeyde bor ellers til desto meere Lettelse for vedkommende, bestrides ved Fælleshielp, enten af den heele Boygd, eller af nogle Gaarders Opsiddere, ligesom Beskaffenheden saadan findes at udfordre, samt til at forestaae Arbeydet, og at have Indseende med sammes Beste Fremgang, beskikkes af Sysselmanden 3. eller 4. af de fornuftigste og paalideligste Mænd i Boygden, hvilke tillige skulle have vedborlig Tilsyn med, at de Veye, som engang ere sadte i Stand, blive aarlig holdte ved lige.

Endelig skulle Sysselmændene, for desto bedre Ordens Skyld, fastsette visse Dage, enten om Foraaret imellem midt i Maij og midt i Junio, eller paa en anden beqvem eragtende Aarets Tid, til saaleedes at foretage Veyenes Rydning og Forbædring, alt efter hver Boygds Nærings-Veye og Omstændigheder.

9.)

Skulle nogenn af Almuen vise sig overhørig og ikke ville indfinde sig til Veyarbeydet, naar han enten af Sysselmanden, eller af de til Opsyn ved samme udmældte Mænd er tilsagt at møde, skal han ey alleene bøde 2. Lod Sølv, som skulle anvendes til Veyenes Forbedring; men og desuden betale det forsømte Arbeide, hvortil en anden i den Udeblivendes Stæd bliver

 at

at leye, hvilke Bøder og Betaling, naar samme ikke efter mindelig Paafordring erlegges, maae uden noget foregaaende Lovmaal udpantes af den Skyldiges Boe: Lige Bøder skulle og de være undergivne, som enten giøre Hinder i Veyenes Forbedring samt nyttige Broers Anleggelse i deres Egn, eller ikke ville følge den alfare Vey, men i dets Stæd fare over Tune og Enge, til vedkommende Eyeres Skade. Skulde nogen understaae sig modvillig at giøre nogen Skade paa allereede anlagte Veye eller Broer, skal han svare dobbelte Bøder, foruden at erstatte den saaleedes giorte Skade, eller i Mangel af Formue dertil, straffes paa Kroppen efter vedkommende Øvrigheds Sigende.

10.)

Saavel alt det forbemældte, som og hvad videre i Kraft deraf, maatte findes fornødent til Veyes, Broers og Færgers vedbørlige Istandsættelse og Vedligeholdelse, bliver det herved allernaadigst overladt Stiftamtmanden og Amtmanden hver i sit Amt at foranstalte; i hvilken Henseende Sysselmændene aarlig, saavidt dem herved er paalagt det nærmeste Opsyn over desse Ting, hver for sit Syssel, have nøye at indberette denne Indretnings Fremgang til vedkommende Atmand, samt om alle derved muligen mødende Vanskeligheder, som de ey selv kunne jævne, at indhente fra ham fornøden Forholds Ordre, ligesom

og

og Stiftamtmanden og Amtmanden igien ey alleene skulle, hver for sit Amt, til Vores Vestindiske og Guineiske Rente samt General Toldcammer aarligen indberette hvad Fremgang forbemeldte Indretning faaer, men og med fælles Overlæg giøre Forslag til hvad nærmere Anordninger derom, som de ved sammes Foretagelse maatte efter Beskaffenhed finde fornødne. Denne Vores allernaadigste Villie og Befaling have I ikke allene at holde Eder selv allerunderdanigst efterrættelig, men og samme paa forestaaende Alting til Sysselmændenes, Almuens og alle Vedkommendes allerunderdanigste Efterlevelse at lade læse og offentlig bekiendtgiøre. Hermed skeer Vor Villie. Befalendes Eder Gud. Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn den 29. April 1776.

Under Vores Kongelige Haand og Seigl.

CHRISTIAN R.

Til Os Elskelig Lauritz Andres Thodal Vores Stiftamtmand over Island, samt Amtmand over Sønder og Vester-Amtet samme Stæds; Ligeleedes Os Elskelig Ole Stephensen Vores Amtmand over Nord og Øster Amtet.

Þar efter let Hr. Amtmadur O. Stephansson upplesá efterfilglande Missive.

Den samme Erindring, som Hr. Stiftamtmanden har behaget at giøre til Sysselmændene, Klosterholdere og Forpagterne, angaaende en Fortegnelses Insendelse til ham paa de Penge eller Betaling de levere til Landfogeden til Afdrag paa deres svarende Afgifter og andre Rettigheder til Hans Kongl. Majsts Justitz og Tugthus-Casser, finder jeg mig foraarsaget at giøre til dem, som saadan Rettigheder have at tilsvare udi Nord og Øster-Amtet saaleedes at alle de af Hr. Stiftamtmanden reqvirerte Bevisligheder maae ligeleedes in Copia være mig af dem tilstillede inden 1te Sdptembr. aariig, til hvilken Tid Landfogeden er i Følge Kongel. allernaadigste Anordning af 15de April. a. h. befalt, at indgive til mig Liste paa alle de af Betienterne i Amtet dem paadragne Restantzer til Executions Foranstaltning, naar de befandtes at være rigtige, til hvilkes Undersøgning de fordrede Beviiser og Rigtigheder vil være fornødne at have ved Haanden. I vidrig Fald og om de ikke

skulle

skulle til den bestemte Tid være til mig indkomne, kand Vedkommende ei fortryde paa, om med Executionen kunne vorde fortfaret efter Landfogedens Foredragende. Øxeraae Landsting den 24de Julii 1776. O. Stephensen.

Blev saa produceret samt i Retten oplæst og af den paaskrevet. 1. Hans Kongl. Majsts Special Jordebog over Sysseler, Klostere og Ombuds-Jorder for indeværende Aar. 2. Register over de Restantzer som Forpagterne af Sysseler, Klostere og Ombuds-Jorder udi Island have sig paadraget fra 1767 Aars Begyndelse til 1775 Aars Udgang. 3. Register over udestaaende Restantz af det Kongl. allernaadigst paabudne Extra Paabud eller pro Cento Skatt fra 1te Julii 1768 til 19de Julii 1776: hvorunder og mentioneres de til samme Tid manglende Angivelser. 4. Register over udestaaende Restantz af den i Island forhen Kongelig allernaadigst paabudne og til Indtægt beregnede, men nu ophævede Extra-Skatt: Hvorunder vedkommendes Tilstaaelse at de for Aar 1774 ingen Extra-Skatt have betalt: 5. Forklaring over Extra-Skatte Restantzen af Norder Syssel som provocerer Sysselmand Wigfus Jonsen uden Ophold at fremlægge Landfogedens Qvitteringer for samme. Blev saa af Hr. Landfogeden efterspurdt, om Hans Kongel. Majst vare udi afvigte Aar 1775. her i Landet tilfaldne nogle forbrutte Boesloder, arveløst Gods eller strandede Skibe? Dertil svarede Sysselmændene og nærværende Betiente Nej. Men Hr. Stiftamtmanden foregav, at udi Strande Syssel er, efter den til Ham fra Sysselmand Halldor Jacobsen indkomne Relation et Skibbrud forrige Høst indtruffet paa Dranger, hvoraf det opdrevne Inventarium og Gods efter den indkomne Specification og Vurdering, foregives ikke at have stiget høyere, end som svarer til de for Bierguingen og Transporten anførte Omkostninger.

Num. XXV.

Den

Den 24de Julii blev opbudet Thychebaj Kloster efter Rente Cammerets Ordre af 2den Martii 1776. og tilslaget som Høystbydende Sysselmand Lyder Gudmundssen og Mr. Magnus Andresson for 5. Rdrs. Fæste og 110 Rdr. Specie aarlig Afgift, hvortil Sysselmand Lyder Gudmundsen paa begges Vegne endnu skriftlig indgaaer aarlig at lægge 11. Rdr., tilsammen 121. Rdr. Specie Landtingskriverløn iberegnet, for hvilken Afgift Forpagterne Een for begge og begge for Een ere ansvarsige. Conditioner som Forpagtningen blev tilslagen paa, vare. 1. Det sædvanlige Tilsvar til Præsterne og Degnen 43. Rdr. 64 ß. Specie. 2. At Klosterholderne skulle holde vedlige Kloster Kirken og Holmesels Kirke, samt Godset og medfølgende Kollder med videre efter Forordningen af 15de April 1776. dens Medfør. 3. At Bøndernes Afgifter skulle indtil viidere blive de samme som de var i Aaret 1769. samt Rente Cammeret være forbeholden paa Hans Majsts Vegne i fald desse for Fremtiden skulle blive større, da enten at lade Klosteret, naar den Tiid maatte komme, opbyde til nye Forpagtning, eller med Forpagterne at træffe fornøden Afhandling om Forholdsmæssig Forhøyelse i den af dem svarende Afgift. 4. Naar en af desse Forpagtere ved Døden afgik skulle den Efterlevende forsyne sig med nye Caution i Stæden for den som med den første Døde ville udgaae.

Førend Klosteret blev Sysselmand Gudmundsen og Magnus Andressen tilslaaet, eftersspurgte Hr. Amtmand Stephensen om ingen af de til Stædeværende ville giøre Bud paa Mr. Jon Thorlacii eller hans Sønners Vegne paa Kloster Forpagtningen med foranførte Conditioner eller havde i Commission at indlevere i Retten dem derpaa af Landfogden meddeelte Interims Fæstebrev næstafvigte Aar, som Hr. Amtmanden efter Cammerets Ordre havde under 6te Junii og 18. hujus in Originali reqvireret her fremlagt? Hvortil af Retten og de nærværende blev svaret Nej.

Bleve opbudne Hunewands Jorder og Sysselmand Halldor Jacobsen som Høystbydende tisslagne for sædvanlig Afgift 59. Rdr. Specie Landtingskriverløn

len iberegnede samt 5. Rdrl. Specie Fæste. I Caution for aarlig Afgift af bemældte Jorder stiller Sysselmand Jacobsen Jorden Sauthamrar 18 Hund. som skrivtlig bliver indleveret til Hr. Amtmanden.

Bleve ved Auction bortsolte de Jorder som forrige Aars Laugtingsbog Num. 24. omformelder nemlig:

Leifshus tilslagen som Høistbydende Sysselmand Peder Thorstensen for 80 Rdr. Croner.

Arndysestader tilslaget Sysselmand Thorsten Magnussen for 42 Rdr. Croner.

Bergstader tilslaget Sysselmand Peder Thorsteinsen for 68 Rdr. Croner.

Jodyserstader tilslaget Hr. Amtmand Stephensen for 80 Rdr. 1 Mk. Croner.

Störetunge med Hiáleye Svartárkot tilslaget Landtingskriver Sivert Sivertsen for 117. Rdr. Croner.

Eftirfilgiande Cautioner voru upplesnar.

1) Caution Olafs Erlendssonar med 3 hundr. i Bæ vid Súgandafiord fyrer árlega afgift af Isafiardar Jordum i stadenn fyrer þan 3 hundr. i Jordenne Reikiarfyrde sem hann áred 1771. fyrer somu Jarda afgift sett hafde. dat. 20. Júnii 1776.

2.) Caution Sigridar Loptsdóttur vegna Sysslumanns Lyds Gudmundssonar med Jordunne Brecku i Gilsfyrde 16 hundr. og Kletti i Geiradal 12 hundr. fyrer árlega afgift af Þyckvabæar Klostre dat. 16. Júnii 1776.

3. Caution Prestsens Síra Biorns Thorgrímssonar og Madame Helgu Brinjólfsdóttur vegna Magnúsar Andressonar med Hallgeirsey 30 hundr. fyrer árlega afgift af Þyckvabæar Klostre dat. 6te Júlii 1776.

Var uppleséd Protest Profastsens Síra Jons Steingrímssonar ad betala til Hanns Majst meir enn 12 Rdr. Specie efter Flugu Jarder frá 1770. til

nærverande Datum, epter hanns sama ár giørdu tilbode i Løgþinges Rettenum, sem innfært er i sama árs Alþingesbók, enn uppseiger Flugu Jarda forpagtning med hærre afgift enn 12. Rdr. efter sem hann ádur boded hafe dat. 20. Júlii 1776.

Hr. Amtmand Stephensen gav tilkiende, at tilstundende Aar 1777. bør Reikedals Jorder og Flatøe samt Kiernøe til et nyt Opbud indstilles.

Blev oplæst Hans Kongl. Majsts Rescript af 21. Febr. 1766. om at Gaarden Arneidarstader, naar den vorder leedig, og der er nogen Præste Enke i Waltiofstad Kald, maae forundes bemelte Enke til Beboelse, imod at hun forsørger den Fattige, ligesom en anden Bonde ellers var pligtig.

Var upplesed Bestallings-bref Magnúsar Gíslasonar til ad vera Sýslumadur i Húnaáwatns Sýslu dat. Christiansborg 21. Febr. 1774.

Gísle Jonsson á Gierdum i Garde lyser 2ur Skutlum, sem fundust i Hvalslitte þann 4. Júnii næstl. bádum med þessum bókstøfum T. B. R. enn hinns vegar merktum C same einum þoskaungle dat. 17de Júnii 1776.

Vice-Legmadur Jon Olafsson declarerar Appell frá geingnum Løgþinges Dóme i Galtardalstúngu Málenu og begierer Processen beskrifadann dat. 14. Júlii 1776.

Hr. Landfogeden udbeder at de Kongl. Betientere og andre vedkommende vilde i Følge Rente-Cammerets forhen føyede Anstalt, forfatte alle de Documenter Regninger og Angivelser, som høre til Hans Kongel. Majsts Regnskabs Sager, in duplo og paa Dansk forfattede, eller og lade medfølge en rigtig Translation.

Eptirskrifud bref og Kauplysingar voru upplesnar i Løgþings Rettenum vid Oxarrá Anno 1776.

1. Kaupbref Løgrettumannsens Beinteins Ingemundssonar á Breidabólstødum i Ølvese innann Arness Sýslu af Brædrunn-

runum Jone og Snorra Berg Þorssonum fyrer Stort Hundrad og Nyetyer Rixdale til Specie, Datum 6 Júnii 1775.

2. Testament Sál. Prestsens Sfra Þorvardar Audunarsonar á Fossakote i Andakyl 5 hundr. og Hlydarfæte 24 hundr. i Svynadal innann Borgarfiardar Syssu og i Lausafe 15 hundr. samt á ollum med hanns Hende skrifudum Islendskum Bókum sem efter hann finnast kunna, til Jomfr. Þorbiargar Hannesdóttur, Datum 26de Aprilis 1775.

3. Kaupbref Hallgrims Petursonar fyrer tveim Portum Jardarinnar Ness i Fnioskadal sem oll er ad Dyrleika 20 hundr. af Olafe Thomassyne fyrer 50 Rdr. og 11. Dale Sletta, Datum 20. Júlii 1771.

4. Affsalsbref Sigurdar Jonssonar vegna Gisla Arnasonar á ½ Veturlidastodum i Fnioskadal til Jons Asmundssonar og Hallgrims Peturssonar fyrer 57½ Rdr. Dat. 3. Octobr. 1775.

5. Uppsogn Sysslumansins Halldors Jacobssonar á 50 R. Specie Peninga Láne til Madame Ragnheidar Einarsdótter á Reinestad, Dat. 6ta Júlii 1776.

6. Affsalsbref Erlends Jonssonar á 12 hundr. i Þingnese, samt Sysslumannsens Jons Eggertssonar vegna Sigrunar Tomasdottur á 8 hundr. i somu Jord innann Borgarfiardar Syssu til Prestsens Sfra Snæbiarnar Þorvardssonar fyrer 86. Rdr. 4. Mk. Croner, Daterad 16. Maji 1775.

7. Affsalsbref Arna Bodvarssonar á 4 hundr. i Bergserkseyre innann Snæfells Syssu, til Jons Gudbrandssonar fyrer 20 Rix. Croner, Dat. 26. Júnii 1775.

8. Kongl. Confirmation uppá Testament Hiónanna Pieturs Pieturssonar og Gudrunar Jónsdóttur á Nese i Nordur Syssu, Dat. 24. Decembr. 1773.

9. Affalsbref Jons Steinolfssonar á Hálfum Vatnshorni 12 hundr. innann Borgarfiardar Sýsslu, til Þorólfs Þorbiornssonar fyrer 60. Rix. Specie, Dat. 20. Novembr. 1775.

10. Affalsbref Sýsslumannsens Magnúsar Gíslasonar á Hillum 10 hundr. i Hvamshrepp til Sýsslumannsins Jons Jacobssonar fyrer 50. Rix. til Specie, Dat. 7da Februarii 1776.

11. Affalsbref Prestsens Síra Jons Jonssonar á Minne Reikium 10 hundr. innann Hegraness Sýsslu fyrer 50, Rix. in Specie, Datum 27. Maji 1773.

12. Affalsbref Jons Jonssonar á Resium 20 hundr. i Ulfliótsvatns Kirkiu Sókn til Halldors Brandssonar fyrer 148. Rix. Specie, Dat. 14. Octobris 1774.

13. Brigdarlysing Þorsteins Gudmundssonar á Ellida-Ey. Dat. 25. Júnii 1776.

14. Kongl. Confirmation uppá innbyrdes giort Testament millum Hiónanna Sveins Þorlákssonar og Elinar Grimolfsdóttur, Dat. 27da Janúarii 1775.

15. Affalsbref Madame Sigrídar Jonsdóttur á Jordunne Gardshorne 5 hundr. i Þóroddstada Kirkiu Sókn, til Arna Hallgrimssonar, fyrer Jordena Leifshús 15 hundr. á Svalbardsstrond, dat. 19da Júlii 1776.

16. Affalsbref Einars Ogmundssonar og Þorsteins Jonssonar á Hvítsstodum 24 hundr. innann Mira Sýsslu til Hogna Marteinssonar fyrer 132 Rix. til Specie Dat. 19da Júlii 1773.

17. Affalsbref Prestsins Síra Johans Þorolfssonar á 4 hdr. i Voge i Hraunhrepp til Helga Oddasonar fyrer 24 Rdr. Dat. 8da Júlii 1758.

18. Giafabref Þorgierdar Sigurdardóttur á 8 hundr. i Jordunne Hofda i Þverárhlíd, innann Mira Sýsslu til Jons

Jons

Jonssonar mót hennar framfære um Lífstíd. Dat. 13. Júnii 1768.

19. Affalsbref Hallvardar Hallssonar á hálfum Reykiafirde á Strondum 6 hundr. til Þorvardar Gudmundssonar fyrer 26. Rix. til Specie, Dát. 22de Janúarii 1776.

20. Affalsbref Gudmundar Einarssonar á 6 hundr. i Voge i Hraunhrepp til Helga Oddasonar fyrer 36. Rix. Specie, Dat. 19da Maji 1766.

21. Affalsbref Jons Jonssonar á Afe i Kielldubverfe med Hiáleigunum Svínadal, Þorunnarsele, As-húsabacka, og Birgessele, til Jons Jonssonar á Reykium, fyrer Jordena Haganes 20 hdr, Item jordena Audna 10 hundr. med 40. Rix. Croner millelage. Dat. 16da Júlii 1773.

22. Affalsbref Síra Johans Þorolfssonar vegna Dætra sinna á 6 hundr. i Voge i Hraunhrepp til Helga Oddasonar fyrer 36 Rix. in Specie Dat. 19da Júnii 1762.

23. Affalsbref Sigurdar Jonssonar á Einu Hundrade i Voge i Akra Kirkiu Sókn til Helga Oddasonar fyrer 6. Rix. Specie Datum 29. Júnii 1761.

24. Testament Þorláks Magnússonar á sínum Femunum til Arna Hallgrimssonar, mót framfære og uppheldе sína Lífstíd. dat. 2. Maij 1776.

25. Auglísing Madame Elinar Benedixdóttur ad hún vegna Barna sinna hafe innleist þann Part Odalsjardarinnar Hvams i Eyafyrde sem Sonur hennar Síra Einar 1773 burtsellde, Datum 2. Júnii 1776.

26. Brigdalísing Þorsteins Jonssonar á Haganese 20 hdr. innann Þíngeyar Sýsslu og tilbydur sig þá somu jord innleisa, enn lyser Peninga skorte i þetta sinn. Dat. 16da Júlii 1776.

27.

27. Kongeleg Confirmation uppá Elna af Arna Bødvarssyne og hanns Konu Ingvellde Gisladóttur, giørda Fledføring Contract. Datum 6. Júnii 1766.

28. Kongeleg Confirmation uppá eitt af Herdise Þordardóttur giørt Fledførings bref, Datum 16. Decembr. 1774.

29. Afsalsbref Eisteins Jonssonar á 12 hundr. i Økrum iñañ Myra Sýsslu til Sýsslumanns Jons Høgnasonar fyrer 8 Rdr. til Specie hvørt Hundrad, Dat. 30. Septembris 1769.

30. Brigdalýsing Magnúsar Ivarssonar á þeim 8 hundr. 40. ál. i Jørduñe Hlío i Eystra Hrepp og tilbydur hañ sig sømu jørd iñleisa fyrer so marga Peninga sem nú Eigande jardareñar Mr. Einar Brinjulfsson gietur bevísad fyrer hana sieu útlagder. Datum 1ta Júlii 1776.

31. Brigdalýsing Sigurdar Olafssonar á 2 og einu hálfu hundr. i Jørduñe ytsta Bæle under Eyafiøllum, hvøria hañ ásetur ad iñleisa, eñ lyser Peningaforte i þetta sinn Dat. 1ta Júlii 1776.

32. Giafabref Eireks Sveinssonar á sinu fasta og lausa Gotse til Prestsens Sira Ásmundar Pálssonar, og Madame Helgu Jonsdotter, i móte ad þau veite hønum uppheldi um hañs lífstíd Dat. 18. Júlii 1776.

33. Protest Pauls Pálssonar á móte því áred 1775 i Løgrettu upplesna brefe vidvikiande hálfum Kirkiuhvame á Vatns-Nese Dat. 15. Maji 1776.

34. Afsalsbref Sýsslumañsens Jons Eggertsonar, vegna Amtmañsiñs Herr Olafs Stephánssonar á Jørduñe Hálse á Skogarstrønd til Gudmundar Gudmundssonar fyrer 120 Rdr. til Specie Dat. 20sta Septembr. 1774.

35. Auglýsing Biarna Þorlákssonar af því skipte sem hañ þañ 24 Octobr. 1769. giørde millum Barna sinna, skule vera upphafeñ daud og magtarlaus Dat. 20sta Júnii 1776.

36. Contract mille Løgmañsens Sveins Sølvasonar og Bergs Jonssonar sem losar Hr. Løgmañenum løgved á Gautastáda Eign i Fliótum, eñ Hr. Løgmadureñ Jone Bessasyne 10 hundr. Fasteign, og hvad framveigis uppá rettañ jøsnud bresta kañ tilbæta, efter rettum Reikninge Dat. 24. Júnii 1776.

37. Uppsøgn Mr. Torfa Gislasonar á þeirre Caution sem hañ 1754. þañ 16 Júlii stillt hefur vegna Sýsslumañsens Jons Arnasonar fyrer árlega afgist af Snæfells Sýsslu med Jørduñe Deildartúngu og erclærar hañ nefnda Caution ad vera dauda og magtarlausa Dat. 22. Júlii 1776.

38. Afsalsbref Farvarans Jons Jonssonar vegna Módur siñar og Sýstkina, á hálfum Videvøllum og Víkurkote 30 hundr. ad Dyrleika til Hr. Løgmannsins Biørns Marcússonar i umbode Sýsslumañsins Vigfúsar Schevings fyrer 146. 24. ß. Courant. Dat. 9da Februarii 1776.

39. Makaskipte Sýsslumañsins Vigfúsa Schevings á hálfum Videvøllum med Víkurkote 30 hundr. Midseta 20 hundr. Miñne Acra allar liggiande i Skagafyrde til Landþingskrisarañs Sigurdar Sigurdssonar fyrer Skialldavíkur Ytre og Sidre 30 hundr. iñañ Vadla Sýsslu og Jobísarstade 16 hundr. iñañ Nordur Sýsslu med 60 Rix. Croners tillage. Dat. 24. Júlii 1776. 40

40. Protest Klausturhalldarans Halldors Vidalin á móte því peningaláne, sem Sýsslumadurinn Jacobsson hefur láted lýsa í ár í Løgþinges Rettinum sub. N. 5. sosem það sie ofanferdugt. Dat. 23. Júlii 1776.

41. Affalsbref Gudmundar Magnússonar á Gullberustødum 24 hundr. í Borgarfiardar Sýsslu til Mr. Þorbiarnar Biarnasonar fyrer 180. Rix. til Specie. Dat. 17da Júlii 1776.

42. Pant-Obligation Hr. Landfógetans Skúla Magnússonar af dato 23. Júlii 1776. hvarinne hann tilstendur ad Sýsslumadur Petur Thorsteinsson hafe afhendt Sýsslumanne Jone Arnorssyni fyrst 50 Rdl. sier láuada, þarnæst 50 Rdr. lánada nefndum Sýsslumanne Jone; fyrer þá fyrre hafe Sýsslumadur Thorsteinson feinged i underpant 1. Acciebref i þeim nýu Innrettingum, enn vidvíkiande þeim sídare 50 Rdr. tilskilur Landfógeten ad Sýsslumadur Thorsteinsson umvigsle þeim Pante sem hann hefur frá Sýsslumanne Arnorssyni mót einu hiá hønum liggiande Acciebrefe, so þá verde i Sýsslumannsens Thorsteins høndum 2 Acciebref til underpant mót greindum 100. Rdr.

43. Affalsbref Þorbiarnar Biarnasonar á Ytre Galtarvík 16 hundr. i Skilmanna Hrepp til Otta Ingialldssonar fyrer 84 og en hálf Rdr. Specie, enn þau 3 hundr. sem nefnd Iørd er dýrare til Tíundar enn Sølu, gefur Mr. Þorbiørn Gudríde Ottadóttur til æfenlegra ummráda. Dat. 30. Octobr. 1762.

44. Affalsbref Peturs Kolbeinssonar á Ytre Galtarvík 16 hundr. i Skilmanna Hrepp til Otta Ingialldssonar fyrer 80. Rdr. Specie dat. 13. Sept. 1765.

Frammanskrifud Løgþinges Acta eru rett útskrifud af Løgþinges Rettar Protocollen Anno 1776. testr. Th. Nicolausson.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst;

Giøre alle vitterligt, at Vi allernaadigst have funden for godt, at anordne og befale ligesom Vi hermed befale og anordne: 1.) At de under Præg af

Aarene

Aarene 1711. til 1725. begge inclusive, hidtil roullerende Danske Toskillings-Stykker, hvoraf 6 Stykker, i Følge Forordningen af 15de Julii 1726. gielde for 10. Skilling, skal fra næstkommende Aars Begyndelse af være satte udaf all Cours, og hverken i Vore Casser, eller i Handel og Vandel, mellem Undersaatterne, i Vore Evropæiske Stater, antages eller udgives. 2.) Derimod blive disse nedsatte Toskillings-Stykker, indtil indeværende 1776. Aars Udgang i alle Oppebørsler, og Ind-Cassationer af Vore Casserere og Oppebørsels Betiente, for den efter Forordningen af 15de Julii 1726. bestemte Værdie uveigerligen modtagne, og derefter ikke i nogen Udtælling igien udgivne, men blive, ligesom de i Casserne indkomme, til vedkommende Hoved Casser afleverte, og fra samme, til den almindelige Zahl-Casse indsendte, for i Fremtiden alleene at Coursere som Vestindisk Courant i Vore Americanske Colonier. Hvorefter alle og enhver Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Friherrer, Biskopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Placat, under Vores Finance-Collegii Seigl tilskikket vorder, at de den paa behørige Steder, til alles Efterretning, strax lade læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Christiansborg den 13de Maji 1776.

Under Vores Kongelige Haand og Seigl.

CHRISTIAN R.

